

Olszanica; 20.12.2023 r

**STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
W NIEPUBLICZNEJ PORADNI PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ
PRACOWNIA PSYCHOLOGICZNA
W OLSZANICY**

PODSTAWA PRAWNA:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej
(Dz.U. z 2021r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289 oraz 535)
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury
„Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”
(Dz. U. poz. 1870)
3. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz
niektórych innych ustaw (Dz.U. 1606)
4. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.)
5. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 900)
6. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1781)
7. Konwencja o prawach dziecka (Dz.U.1991 nr 120, poz. 526)
8. Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych (Dz.U. 2012, poz. 1169)

Spis treści

Rozdział 1. Informacje ogólne.....	3
Rozdział 2. Standardy ochrony małoletnich w NPPPP Pracownia Psychologiczna.	5
Rozdział 3. Zasady ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujące w NPPPP Pracownia Psychologiczna.....	11
Rozdział 4. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internetu w NPPPP Pracownia Psychologiczna oraz ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi w sieci.....	22
Rozdział 5 Zasady i procedury podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego	27
Rozdział 6. Zadania pracowników NPPPP Pracownia Psychologiczna w sytuacji podejrzenia lub ujawnienia krzywdzenia małoletniego w formie przemocy domowej.	43
Rozdział 7. Procedury reagowania w przypadku wystąpienia zagrożenia cyfrowego.	48
Rozdział 8. Zasady ustalania Planu wsparcia małoletniemu po ujawnieniu krzywdzenia	59

Rozdział 1. Informacje ogólne

WPROWADZENIE:

Nowelizacja Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (Dz.U. poz. 1606) określiła warunki skutecznej ochrony małoletnich przed różnymi formami przemocy. Wprowadzone zmiany wskazują na potrzebę opracowania spójnych standardów postępowania w sytuacjach podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich. „Standardy ochrony małoletnich” są jednym z elementów systemowego rozwiązania ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i stanowią formę zabezpieczenia ich praw.

„Standardy ochrony małoletnich” obowiązujące w Niepublicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Pracownia Psychologiczna w Olszanicy opierają się na poniższych założeniach:

1. W NPPP Pracownia Psychologiczna nie są zatrudniane osoby mogące zagrażać bezpieczeństwu małoletnich;
2. Wszyscy pracownicy NPPP Pracownia Psychologiczna potrafią zdiagnozować symptomy krzywdzenia małoletniego oraz podejmować interwencje w przypadku podejrzenia, że małoletni jest ofiarą przemocy;
3. Podejmowane w NPPP Pracownia Psychologiczna działania nie mogą naruszać praw dziecka, praw człowieka oraz bezpieczeństwa danych osobowych;
4. Małoletni wiedzą jak unikać zagrożeń w kontaktach z dorosłymi i rówieśnikami;
5. Małoletni wiedzą, do kogo zwracać się o pomoc w sytuacjach dla nich trudnych i czynią to mając świadomość skuteczności podejmowanych działań;
6. Rodzice/ opiekunowie prawni poszerzają wiedzę i umiejętności o metodach wychowania dziecka bez stosowania przemocy oraz potrafią uczyć je zasad bezpieczeństwa.
7. Prowadzone w NPPP Pracownia Psychologiczna postępowanie na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletnich jest zorganizowane w sposób zapewniający im skuteczną ochronę;
8. Działania podejmowane w ramach ochrony naszych wychowanków przed krzywdzeniem są dokumentowane oraz monitorowane i poddawane okresowej weryfikacji przy udziale wszystkich zainteresowanych podmiotów.

Uwzględniając powyższe założenia, niniejszy dokument stanowi zbiór zasad i procedury postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego. Jego najważniejszym celem jest ochrona małoletnich przed różnymi formami przemocy oraz budowanie bezpiecznego i przyjaznego środowiska w NPPPP Pracownia Psychologiczna.

SŁOWNIK:

Ilekcroć w dokumencie „Standardy ochrony małoletnich” jest mowa o:

- 1.NPPPP Pracownia Psychologiczna-** należy przez to rozumieć Niepubliczną Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną Pracownia Psychologiczna w Olszanicy;
- 2.Poradni-** należy przez to rozumieć Niepubliczną Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną Pracownia Psychologiczna w Olszanicy;
- 3.Pracowniku/personelu poradni-** należy przez to rozumieć każdego pracownika poradni, bez względu na formę zatrudnienia, w tym praktykantów odbywających praktyki studenckie, lub inne osoby, które z racji wykonywanych obowiązków zawodowych / pełnionej funkcji lub zadań mogą mieć kontakt z małoletnimi na terenie NPPPP Pracownia Psychologiczna.
- 4. Małoletnim–** należy przez to rozumieć każdą osobę do ukończenia 18 roku życia (dziecko, nieletni);
- 5.Dyrektorze –** należy przez to rozumieć dyrektora NPPPP Pracownia Psychologiczna Olszanicy.
- 6. Rodzicu –** należy przez to rozumieć przedstawiciela ustawowego dziecka pozostającego pod ich władzą rodzicielską. Jeżeli dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską obojga rodziców, każde z nich może działać samodzielnie jako przedstawiciel ustawowy dziecka;
- 7.Opiekunie prawnym małoletniego –** należy przez to rozumieć osobę, która ma za zadanie zastąpić dziecku rodziców, a także wypełnić wszystkie ciążące na nich obowiązki. Jest przedstawicielem ustawowym małoletniego, dlatego może dokonywać czynności prawnych w imieniu dziecka i ma za zadanie chronić jego interesy prawne, osobiste oraz finansowe;
- 8.Osobie najbliższej wychowankowi –** należy przez to rozumieć osobę wstępną: matkę, ojca, babcię, dziadka; rodzeństwo: siostrę, brata, w tym rodzeństwo przyrodnie, a także inne osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie, a w przypadku jej braku – osobę pełnoletnią wskazaną przez małoletniego;

9. Przemocy fizycznej – należy przez to rozumieć każde intencjonalne działanie sprawcy, mające na celu przekroczenie granicy ciała dziecka np. bicie, popychanie, szarpanie, itp.;

10. Przemocy seksualnej – należy przez to rozumieć zaangażowanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, naruszającą prawo i obyczaje społeczeństwa;

11. Przemocy psychicznej – należy przez to rozumieć powtarzający się wzorec zachowań opiekuna lub skrajnie drastyczne wydarzenie, które powodują u dziecka poczucie, że jest nic niewarte, złe, niekochane, niechciane, zagrożone i że jego osoba ma jakąkolwiek wartość jedynie wtedy, gdy zaspokaja potrzeby innych;

12. Zaniechanie – należy przez to rozumieć ciągłe lub incydentalne niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych przez osoby zobowiązane do opieki, troski i ochrony zdrowia i/lub nierespektowanie podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju;

13. Przemocy domowej – należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą;

14. Osobie stosującej przemoc domową – należy przez to rozumieć pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowej;

15. Świadku przemocy domowej – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

Rozdział 2. Standardy ochrony małoletnich w NPPP Pracownia Psychologiczna.

I STANDARD

Małoletni, ich rodzice/ opiekunowie prawni oraz pracownicy NPPP Pracownia Psychologiczna. znają „Standardy ochrony małoletnich”.

Dokument jest dostępny na terenie NPPP Pracownia Psychologiczna i upowszechniany na stronie i www.prywatnapracowniapsychologiczna.pl

Wskaźniki realizacji:

1. Dokument „Standardy ochrony małoletnich” został opracowany, zgodnie z Ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. poz. 1606).
2. Zapoznano z nim pracowników NPPPP Pracownia Psychologiczna oraz klientów- w tym nieletnich i ich rodziców- wnioskujących o objęcie nieletnich określonymi zajęciami/badaniem/diagnozą.
3. Dokument wprowadzono do stosowania w NPPPP Pracownia Psychologiczna.
4. Dokument udostępniono na stronie internetowej NPPPP Pracownia Psychologiczna. www.prywatnapracowniapsychologiczna.pl oraz jest on w ogólnie dostępny w poczekalni NPPPP Pracownia Psychologiczna.
5. Informacje istotne dla małoletnich zawarte w dokumencie upowszechniane są w trakcie zajęć, diagnozy, konsultacji, terapii prowadzonych w indywidualnym kontakcie oraz w toku realizowanych programów i warsztatów o charakterze edukacyjnym.
7. Publikacja dokumentu spełnia wymogi Ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

II STANDARD

Personel współtworzy i gwarantuje bezpieczne i przyjazne środowisko NPPPP Pracownia Psychologiczna.

Wskaźniki realizacji:

1. W poradni zatrudnia się personel po wcześniejszej weryfikacji w Krajowym Rejestrze Karnym, Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym, a w przypadku stanowisk pedagogicznych dodatkowo w Centralnym Rejestrze Orzeczeń Dyscyplinarnych. W przypadku zatrudnienia obcokrajowców personel weryfikuje osobę w rejestrach karalności państw trzecich w zakresie określonych przestępstw (lub odpowiadających im czynów zabronionych w przepisach prawa obcego) lub w przypadkach prawem wskazanych poprzez oświadczenia o niekaralności.
2. Dyrektor NPPPP Pracownia Psychologiczna. określa organizację, stosowanie i dokumentowanie działań podejmowanych w ramach procedur określonych w dokumencie „Standardy ochrony małoletnich”.

3. Pracownicy NPPPP Pracownia Psychologiczna są świadomi swoich praw oraz odpowiedzialności prawnej ciążyącej na nich za nieprzestrzeganie standardów ochrony małoletnich.

4. W NPPPP Pracownia Psychologiczna. prowadzona jest systematyczna edukacja wszystkich pracowników z zakresu ochrony małoletnich przed krzywdzeniem, a w szczególności:

- a) rozpoznawania symptomów krzywdzenia nieletnich,
- b) procedur interwencji w przypadku krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia, a także posiadania informacji o krzywdzeniu nieletnich,
- c) dokumentowania podejmowanych działań związanych z ochroną małoletnich,
- d) znajomości praw dziecka, praw człowieka i bezpiecznego przetwarzania udostępnionych danych osobowych,
- e) odpowiedzialności prawnej za zdrowie i życie powierzonych opiece nieletnich
- f) procedury „Niebieskie Karty”,
- g) bezpieczeństwa relacji całego personelu z małoletnim, uwzględniającą wiedzę o zachowaniach pożądanym i niedozwolonych w kontaktach z uczniem.

5. W NPPPP Pracownia Psychologiczna. prowadzi się systematyczną diagnozę czynników ryzyka i czynników chroniących, poczucia bezpieczeństwa nieletnich, a w szczególności w obszarach:

- a) relacji między pracownikiem NPPPP Pracownia Psychologiczna a małoletnim,
- b) poczucia bezpieczeństwa psychofizycznego, z uwzględnieniem bezpieczeństwa emocjonalnego, poszanowania odmienności i równość, sprawiedliwość w przestrzeganiu zasad, podmiotowe traktowanie.

III STANDARD

NPPPP Pracownia Psychologiczna. oferuje rodzicom/opiekunom prawnym informację oraz edukację w zakresie wychowania dzieci bez przemocy oraz ich ochrony przed krzywdzeniem i wykorzystywaniem.

Wskaźniki realizacji:

1. W NPPPP Pracownia Psychologiczna znajduje się punkt informacyjny zawierająca przydatne wiadomości dla rodziców na temat: wychowania bez przemocy, ochrony nieletnich przed przemocą i wykorzystywaniem, zagrożeń bezpieczeństwa dziecka w Internecie, możliwości podnoszenia umiejętności, kompetencji wychowawczych oraz dane kontaktowe placówek zapewniających pomoc i opiekę w trudnych sytuacjach życiowych. Ważne informacje umieszczone są również stronie internetowej NPPPP Pracownia Psychologiczna oraz fanpage`u placówki.
2. Wszyscy rodzice mają dostęp do obowiązujących w poradni „Standardów ochrony małoletnich” gdzie przedstawione są wytyczne zgłaszania zagrożeń.
3. NPPPP Pracownia Psychologiczna umożliwia rodzicom oraz opiekunom prawnym małoletnich (poprzez organizację warsztatów, szkoleń, konsultacji indywidualnych) poszerzanie wiedzy i umiejętności związanych z ochroną dziecka przed zagrożeniami, w tym w Internecie oraz z zakresu wychowania, bez kar fizycznych i krzywdzenia psychicznego dziecka.

IV STANDARD

NPPPP Pracownia Psychologiczna zapewnia małoletnim równe traktowanie oraz przestrzeganie ich praw.

Wskaźniki realizacji:

1. NPPPP Pracownia Psychologiczna oferuje edukację w zakresie praw dziecka/ człowieka oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem poprzez udostępnienie materiałów zawierających:
  - informacje na temat praw dziecka/praw człowieka
  - informacje na temat ochrony przed przemocą oraz wykorzystywaniem,
  - informacje z zakresu profilaktyki przemocy rówieśniczej,
  - informacje na temat zagrożeń bezpieczeństwa dzieci w Internecie.
2. Małoletni mają dostęp do informacji do kogo mają się zgłosić po pomoc i radę w przypadku krzywdzenia lub wykorzystywania.

3. NPPPP Pracownia Psychologiczna dostępne są materiały edukacyjne w zakresie: praw dziecka oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem seksualnym oraz zasad bezpieczeństwa w Internecie (broшуry, ulotki, książki).
4. W poradni wyeksponowane są informacje dla nieletnich na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży.

V STANDARD

Organizacja postępowania na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletnich zapewnia skuteczną ochronę uczniom.

Wskaźniki realizacji:

1. Określono procedury interwencji personelu w sytuacjach krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego,
2. Postępowanie na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego nie może naruszać jego godności, wolności, prawa do prywatności oraz nie może powodować szkody na jego zdrowiu psychicznym lub fizycznym (poczucie krzywdy, poniżenia, zagrożenia, wstydu).
3. W NPPPP Pracownia Psychologiczna ustalone są zasady wsparcia małoletniego po ujawnieniu doznanej przez niego krzywdy.
4. W NPPPP Pracownia Psychologiczna wskazano osobę odpowiedzialną za składanie zawiadomień o popełnieniu przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz osobę odpowiedzialną za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”.
5. W NPPPP Pracownia Psychologiczna wskazano osobę odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenia mu wsparcia. Informacja o osobach przyjmujących zgłoszenia jest upowszechniona na stronie internetowej oraz w punkcie informacyjnym poradni.
6. Podmioty postępowania uprawnione do przetwarzania danych osobowych uczestników postępowania w sprawach krzywdzenia małoletnich przestrzegają Politykę Bezpieczeństwa Przetwarzania Danych Osobowych, obowiązującą w NPPPP Pracownia Psychologiczna.

VI STANDARD

NPPPP Pracownia Psychologiczna wzmacnia jest poczucie bezpieczeństwa małoletnich w obszarze relacji społecznych oraz ochrony przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci.

Wskaźniki realizacji:

1. W NPPPP Pracownia Psychologiczna opracowano zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a personelem.
2. W poradni określono wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi a pracownikami NPPPP Pracownia Psychologiczna, w szczególności zachowań niedozwolonych.
3. W NPPPP Pracownia Psychologiczna opracowano zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci internetowej oraz procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalanymi w innej formie.
4. W NPPPP Pracownia Psychologiczna opracowano i wdrożono procedury ochrony małoletnich przed krzywdzeniem w sytuacjach: przemocy domowej, przemocy seksualnej, cyberprzemocy.
5. W poradni opracowano i wdrożono procedurę „Niebieskie Karty”.
6. Pracownicy poradni realizują plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu doznanej przez niego krzywdy.

VII STANDARD

Działania podejmowane w ramach ochrony małoletnich przed krzywdzeniem są dokumentowane.

Wskaźniki realizacji:

1. W NPPPP Pracownia Psychologiczna prowadzony jest rejestr spraw zgłaszanych i rozpatrywanych w związku z podejrzeniem lub krzywdzeniem małoletnich.
2. Osoby upoważnione do przyjmowania zgłoszeń związanych z krzywdzeniem małoletnich składają oświadczenie o zachowaniu poufności i zobowiązane są do zachowania bezpieczeństwa uzyskanych danych osobowych.
3. W procedurze „Niebieskie Karty” stosowane są wzory Kart „A” i „B” oraz kwestionariusze rozpoznania przemocy domowej.

4. Obiegu dokumentów i zasady ich przechowywania w sprawach związanych z krzywdzeniem małoletnich określa Instrukcja Kancelaryjna i Archiwizacyjna.

VIII STANDAR

NPPPP Pracownia Psychologiczna monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi zasadami i procedurami ochrony dzieci.

Wskaźniki realizacji:

1. Przyjęte zasady i realizowane procedury ochrony małoletnich są weryfikowane – przynajmniej raz na dwa lata.
2. W ramach kontroli zasad i praktyk ochrony małoletnich pozyskuje informacje o małoletnich oraz ich rodzicach lub opiekunach prawnych.
3. Do weryfikacji dokumentacji wykorzystywane są wnioski z kontroli „Standardów ochrony małoletnich w NPPPP Pracownia Psychologiczna” przez uprawnione do kontroli podmioty zewnętrzne.
4. Zasady monitoringu oraz termin, zakres i sposobu kontroli określa dyrektor.

Rozdział 3. Zasady ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujące w NPPPP Pracownia Psychologiczna

3.1. Zasady zatrudniania pracowników w NPPPP Pracownia Psychologiczna oraz dopuszczania innych osób do opieki nad małoletnimi.

1. Dyrektor NPPPP Pracownia Psychologiczna przed nawiązaniem z pracownikiem umowy cywilnoprawnej oraz terminu jej trwania uzyskuje informacje:

a) w przypadku każdego pracownika, wolontariusza, praktykanta z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego;

b) w przypadku zatrudnienia osoby na stanowisku pedagogicznym, w tym praktykantów i wolontariuszy dopuszczonych do pracy z małoletnim zaświadczenie z Rejestru Orzeczeń Dyscyplinarnych dla Nauczycieli;

c) w przypadku zatrudnienia każdej osoby w poradni i dopuszczeniem wolontariuszy lub praktykantów do kontaktu z małoletnim, z Rejestru Sprawców Przepływów na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.

2. Pracownicy stanowiskach pedagogicznych składają przed nawiązaniem umowy cywilnoprawnej pisemne potwierdzenie spełniania warunku:

- a) posiadania pełnej zdolności do czynności prawnych i korzystania z praw publicznych;
- b) że nie toczy się przeciwko kandydatowi postępowanie karne w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie dyscyplinarne.

3. W przypadku nawiązania umowy cywilnoprawnej z kandydatem do pracy lub dopuszczeniem do kontaktu z dziećmi osoby posiadającej obywatelstwo innego państwa jest on zobowiązany do złożenia przed zatrudnieniem lub dopuszczeniem do kontaktu z małoletnimi informacji z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwanej do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.

4. W przypadku, gdy prawo państwa, którego jest osoba, o której mowa w pkt 4 nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariacie związanej z kontaktami z dziećmi, osoba ta przedkłada informację z rejestru karnego tego państwa.

5. W przypadku, gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w ust. 3–4, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, osoba, o której mowa w pkt 4, składa pracodawcy oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz, że nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

6. Oświadczenia, o których mowa w pkt 5, składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie

fałszywego oświadczenia. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

7. Informacje, o których mowa w pkt 4 – 6, pracodawca utrwała w formie wydruku i załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do kontaktu z małoletnim w NPPPP Pracownia Psychologiczna.

8. Zatrudniani pracownicy, praktykanci i wolontariusze przed rozpoczęciem pracy lub przed dopuszczeniem do kontaktu z małoletnimi są zobowiązani do zapoznania się z:

- 1) Statutem NPPPP Pracownia Psychologiczna
- 2) Regulaminem pracy,
- 3) Standardami ochrony małoletnich obowiązujących w poradni,
- 4) Regulaminami i instrukcjami bhp i p/poż,
- 5) Polityką bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych;
- 6) Regulaminu monitoringu wizyjnego.

9. Potwierdzenie zapoznania się z w/w dokumentami oraz oświadczenia o zobowiązaniu się do ich przestrzegania składane jest w formie pisemnej i umieszczone w aktach osobowych lub dołączane do umów o świadczenie działalności wolontariackiej lub praktyki zawodowej.

3.2. Zasady bezpiecznych relacji małoletniego i personelu

Zasady ogólne:

1. Pracownicy dbają o bezpieczeństwo małoletnich podczas pobytu w poradni, monitorują sytuację i dobrostan.
2. Pracownicy wspierają dzieci w pokonywaniu trudności. Pomoc dzieciom uwzględnia: umiejętności rozwojowe dzieci, możliwości wynikające z niepełnosprawności, specjalnych potrzeb edukacyjnych;
3. Pracownicy podejmują działania wychowawcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw-wyrażanie emocji w sposób niekrzywdzący innych, niwelowanie zachowań agresywnych, promowanie zasad „dobrego wychowania”;
4. Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników.
5. Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia.

3.3. Zasady komunikacji z małoletnim

Komunikacja budująca dobre relacje z uczniem

Personel:

- 1.W komunikacji z małoletnim zachowuje spokój, cierpliwość i szacunek. Okazuje zrozumienie dla przejawianych przez nich trudności i problemów.
- 2.Reaguje według zasad konstruktywnej komunikacji i krytyki na każde obraźliwe, niewłaściwe, dyskryminacyjne zachowanie lub słowa małoletniego oraz na wszelkie formy zastraszania i nietolerancji wśród nich.
- 3.Daje małoletniemu prawo do odczuwania i mówienia o swoich emocjach, do wyrażania własnego zdania oraz prawo do bycia wysłuchanym przez pracowników NPPPP Pracownia Psychologiczna.
- 4.Komunikacja z małoletnim prowadzona jest w sposób konstruktywny, budujący relacje, a nie hierarchię zależności.
5. Nie zawstydza, nie upokarza, nie lekceważy i nie obraża małoletniego.
- 6.Nie wyśmiewa i nie ośmiesza małoletniego np. stosując ośmieszające przezwiska i zdrobnienia.
- 7.Unika wypowiedzi nakazujących i nadmiernej krytyki. Nie wytyka błędów małoletniego w sposób, który budzi dyskomfort.
8. Nie grozi małoletniemu, nie wyraża dezaprobaty wobec jego zachowania czy działań w sposób, który obniża jego poczucie własnej wartości. Stosuje zasady konstruktywnej krytyki wobec zachowania małoletniego.
9. Słucha uważnie małoletniego, udziela mu odpowiedzi adekwatnych do wieku , możliwości rozwojowych i danej sytuacji.
10. Nie podnosi głosu na małoletniego w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa małoletniego.
- 11.W sytuacji wymagającej interwencji wobec małoletniego nie podnosi głosu, nie krzyczy na niego, mówi wyraźnie, stara się utrzymać spokojny ton głosu. Utrzymuje z małoletnim kontakt wzrokowy.

3.4.Komunikacja służąca rozwiązywaniu konfliktów i utrzymaniu porządku

Personel:

1. W rozwiązywaniu konfliktów stosuje następujące zasady konstruktywnej komunikacji:
  - a) nie ocenia,
  - b) nie uogólnia, nie interpretuje,
  - c) nie moralizuje,
  - d) stosuje komunikaty „JA”,
  - e) oddziela problem od osoby, wyraża brak akceptacji dla zachowania a nie człowieka,
  - f) skupia swoją uwagę na rozmówcy, koncentruje się na tym co mówi,
  - g) okazuje rozmówcy szacunek,
  - h) upewnia się, czy dobrze rozumie swojego rozmówcę,
  - i) wysłuchuje małoletniego,
  - j) mówi wprost – otwarcie wyraża swoje potrzeby, uczucia i propozycje,
  - k) udziela konkretnych informacji zwrotnych.
2. W komunikacji z małoletnim podczas rozwiązywania konfliktów wystrzega się:
  - a) osądzania, krytykowania, rozkazywania, oskarżania, grożenia,
  - b) błędu nadmiernej generalizacji (zamiast mówić o konkretnych sytuacjach i przyczynach złości, przypisuje się pewne zdarzenia stałym cechom osoby),
  - c) niewłaściwego zrozumienia intencji małoletniego – partnera rozmowy,
  - d) niespójności komunikatu werbalnego z niewerbalnym.
3. W procesie rozwiązywania konfliktu dba o komunikację dającą małoletniemu poczucie bezpieczeństwa emocjonalnego i psychospołecznego, chroniącą go od poczucia, że rozwiązanie konfliktu jest dla niego krzywdzące i rodzi poczucie niesprawiedliwości czy zlekceważenia.
4. Umiejętnie, w sposób konstruktywny uczestniczy w rozwiązywaniu konfliktów, stosując w zależności od potrzeb różne metody ich rozwiązywania, np. negocjacje, mediacje.
5. Szybko reaguje na problemy związane z dyscypliną małoletnich:
  - a) rozwiązuje pojawiające się problemy z dyscypliną bezpośrednio po naruszeniu zasad przez małoletnich
  - b) nie podnosi nadmiernie głosu, zwraca uwagę tym uczniom, którzy łamią ustalony porządek,
  - c) wykazuje empatię wobec małoletnich

- d) ustala (przypomina) obowiązujące normy – wyraźnie określa oczekiwane zachowania
6. Metody dyscyplinowania małoletniego dobierana jest adekwatnie do jego wieku i poziomu rozwoju. Nie mogą one naruszać godności i nietykalności osobistej.
7. Upominając słownie, stara się opanować własne trudne emocje, np. złość.
8. Wyjaśnia małoletniemu za co i dlaczego został zdyscyplinowany. Przekazuje mu utrzymany w spokojnym tonie komunikat jasny i konkretny, nakierowany na ocenę jego zachowania, a nie jego osoby.

3.5.Zakaz stosowania przemocy wobec dziecka w jakiejkolwiek formie (w tym nawiązywania relacji o charakterze seksualnym).

1. Kontakty personelu z małoletnim nie łamią obowiązującego prawa oraz ustalonych norm i zasad.
2. Wszyscy małoletni są sprawiedliwie traktowani. Pracownicy nie dyskryminują ich (ze względu na pochodzenie, poczucie tożsamości, wiek, płeć, status materialny, wygląd zewnętrzny, wiedzę i umiejętności).
3. Personel nie wykorzystuje wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, itp.).
4. Personel nie stosuje żadnej formy przemocy psychicznej wobec małoletniego np. takiej jak:
  - a) izolowanie, pomijanie, obniżanie jego statusu ,
  - b) piętnowanie z powodu ich zdrowia, osiągnięć edukacyjnych, wyglądu, orientacji seksualnej, światopoglądu czy sytuacji majątkowej,
  - c) wyśmiewanie, ośmieszanie, poniżanie, wyzywanie, grożenie,
  - d) wygórowane wymagania
  - e)zastraszanie obrażanie ich godności, stosowanie kar niewspółmiernych do przewinienia;
  - f) niewłaściwe wypowiedzi i komentarze;
  - g) rozpowszechnianie wszelkich nieprawdziwych lub poniżających materiałów.
5. Personel nie stosuje żadnej formy przemocy fizycznej wobec małoletniego np.:
  - a) zabierania i niszczenia jego rzeczy;
  - b) bicia, popychania, szturchania, pociągania za włosy, bicia po rękach; szczypania, klapsów;

c) ograniczenia swobody ruchu

6. Personel nie stosuje naruszających godność małoletniego wypowiedzi o podtekście seksualnym, nie nawiązuje w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej w tym:

- a) komentarzy na temat ciała/wyglądu/ubioru z podtekstem seksualnym; dyskryminujących komentarzy odnoszących się do płci,
- b) niestosownych żartów,
- c) nie pisze do małoletnich dwuznacznych smsów, e-maili,
- d) nie publikuje żadnych prywatnych zdjęć ani innych informacji o małoletnich i ich rodzinach w osobistych mediach społecznościowych, np. Facebooku, bez zgody zainteresowanych stron,
- e) nie wdaje się w prywatne rozmowy z małoletnimi w mediach społecznościowych, nie zamieszcza komentarzy i nie udostępnia zdjęć, w jakimkolwiek podtekście, które mogłyby uczniom wyrządzić krzywdę,

7. Personel nie narusza nietykalności osobistej małoletniego. Nie zachowuje się wobec dziecka w sposób niestosowny, np. nie dotyka, nie głaszcze, nie poklepuje w sposób poufały, dwuznaczny w celu zaspokojenia własnych potrzeb.

8. Personel nie zmusza małoletniego o odbycia jakiegokolwiek aktywności o charakterze seksualnym.

9. Personel nie angażuje się w poufałe zabawy z małoletnim tj. łaskotanie. (wyjątkiem są aspekty przewidziane w procedurach/standardach badań psychologicznych/ diagnozy SI- jasno określone w postępowaniu diagnostycznym).

10. Personel upewnia/informuje małoletniego, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów mogą o tym powiedzieć prowadzącemu spotkanie lub wskazanej osobie i otrzymają odpowiednią reakcję lub pomoc.

11. Personel zawsze jest przygotowany na wyjaśnienie swoich działań/zachowania.

12. Personel zachowuje szczególną ostrożność wobec małoletniego, który doświadczył nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Jeżeli małoletni dążyłby do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi, personel reaguje z wyczuciem, jednak stanowczo, a także pomaga małoletniemu zrozumieć znaczenie osobistych granic.

13. Personel równoważy potrzebę nadzoru z prawem małoletniego do prywatności np. nie należy otaczać uczniów osobistą opieką, której oni nie potrzebują, itp.

14. Personel przy każdej rozmowie o charakterze indywidualnym, na życzenie małoletniego zapewnia obecność innej osoby dorosłej.

15. Personel w sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec małoletniego, unika innego niż niezbędny z nim kontaktu fizycznego. Dotyczy to zwłaszcza pomagania przy korzystaniu z toalety.

3.6. Zasady nawiązywania kontaktu z małoletnim w godzinach pracy, za pomocą kanałów służbowych oraz w celach diagnostycznych i pomocowych.

1. Kontaktując się z małoletnim personel traktuje go podmiotowo.
2. Kontakt nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, nie może wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
3. Co do zasady kontakt powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów mieszczących się w zakresie obowiązków personelu.
4. Personel nie zaprasza małoletnich do swojego miejsca zamieszkania, nie spotyka się z nimi prywatnie poza godzinami pracy.
5. Personel nie kontaktuje się z małoletnim poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych).
6. Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z małoletnimi poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon poradni), a rodzice/opiekunowie prawni dzieci muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
7. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie dzieci są osobami bliskimi dla członka personelu) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci oraz ich rodziców/opiekunów.

3.7. Zasady bezpiecznych w relacji między małoletnimi, a w szczególności działań niedozwolonych.

Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi

1. Małoletni mają prawo do życia i przebywania w bezpiecznym środowisku, także na terenie NPPPP Pracownia Psychologiczna. Pracownicy poradni chronią małoletnich i zapewniają im bezpieczeństwo.

2. Małoletni mają obowiązek przestrzegania ogólnie przyjętych zasad i norm zachowania.
3. Małoletni uznają prawo innych do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nie naruszają praw innych - nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek jego odmiennosc.
4. Zachowanie i postępowanie małoletnich wobec innych osób nie narusza ich poczucia godności osobistej. Małoletni są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych innych ludzi, ich prawa do własnego zdania, do poszukiwań, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości.
5. Kontakty między małoletnimi cechuje zachowanie przez nich: kultury osobistej (np. używanie zwrotów grzecznościowych typu: proszę, dziękuję, przepraszam) uprzejmości, życzliwości; poprawnego i wolnego od wulgaryzmów język; kontroli swojego zachowania i emocji; wyrażania sądów i opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi.
6. Małoletni budują wzajemne relacje poprzez niwelowanie konkurencyjności między sobą w różnych obszarach życia, wzajemne zrozumienie oraz konstruktywne, bez użycia siły, rozwiązywanie problemów i konfliktów między sobą. Akceptują i szanują siebie nawzajem.
7. Małoletni okazują zrozumienie dla trudności i problemów innych i oferują im pomoc. Nie szydzą z ich słabości, nie wyśmiewają, nie krytykują.
8. W kontaktach między sobą małoletnich nie powinni zachowywać się prowokacyjnie i konkurencyjnie.
9. Małoletni mają prawo do wygłaszania własnych poglądów pod warunkiem, że sposób ich wyrażania jest wolny od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy.
10. Bez względu na powód, agresja lub przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród małoletnich nigdy nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona. Małoletni nie mają prawa stosować z jakiegokolwiek powodu słownej, fizycznej i psychicznej agresji i przemocy wobec innych małoletnich.
11. Nieletni mają obowiązek przeciwstawiania się wszelkim przejawom brutalności i wulgarności oraz informowania o nich pracowników NPPPP Pracownia Psychologiczna .
12. Jeśli małoletni jest świadkiem stosowania przez innego małoletniego jakiegokolwiek formy agresji lub przemocy, ma obowiązek reagowania na nią, np: pomaga ofierze, chroni ją, szuka pomocy dla ofiary u osoby dorosłej (zgodnie z obowiązującymi procedurami).

13. Małoletnich przebywających na terenie NPPPP Pracownia Psychologiczna obowiązują procedury bezpieczeństwa – wiedzą, jak zachowywać się w sytuacjach, które zagrażają ich bezpieczeństwu lub bezpieczeństwa innych nieletnich, gdzie i do kogo dorosłego mogą się zwrócić o pomoc.

14. Jeśli małoletni stał się ofiarą agresji lub przemocy, może uzyskać w NPPPP Pracownia Psychologiczna pomoc, zgodnie z obowiązującymi w niej procedurami.

3.8.Niedozwolone zachowania małoletnich w NPPPP Pracownia Psychologiczna

1. Stosowanie agresji i przemocy wobec małoletnich i innych osób:

a) agresji i przemocy fizycznej w różnych formach, np.:

- bicie/uderzenie/popychanie/kopanie/oplukiwanie
- wymuszenia;
- napastowanie seksualne;
- nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą;
- fizyczne zaczepki;
- zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań;
- rzucanie w kogoś przedmiotami;

b) agresji i przemocy słownej w różnych formach, np.:

- obelgi, wyzwiska
- wyśmiewanie, drwienie, szydzenie z ofiary;
- bezpośrednie obrażanie ofiary;
- plotki i obraźliwe żarty, przedrzeźnianie ofiary
- groźby;

c) agresji i przemocy psychicznej w różnych formach, np.:

- poniżanie;
- wykluczanie/izolacja/milczenie/manipulowanie;
- pisanie na ścianach (np. w toalecie lub na korytarzu);
- wulgarne gesty;
- śledzenie/szpiegowanie;
- obraźliwe SMSy i MMSy;
- wiadomości na forach internetowych lub tzw. pokojach do czatowania;

- telefony i e-maile zawierające groźby, poniżające, wulgarne, zastraszające)
- niszczenie/zabieranie rzeczy należących do ofiary;
- straszenie;
- szantażowanie

2. Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w NPPPP Pracownia Psychologiczna, np. rzucanie kamieniami, przynoszenie do ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (środków pirotechnicznych, łańcuchów, noży, zapalniczek), używanie ognia na terenie NPPPP Pracownia Psychologiczna.
3. Nieuzasadnione, bez zgody pracownika, opuszczanie sali lub budynku NPPPP Pracownia Psychologiczna w toku zajęć/spotkania/badania.
4. Celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć organizowanych/ prowadzonych w NPPPP Pracownia Psychologiczna .
5. Celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu swojemu i innych.
6. Uleganie nałogom, np. palenie papierosów, picie alkoholu.
7. Rozprowadzanie i stosowanie narkotyków/środków odurzających.
8. Niestosowne odzywanie się do innych osób przebywających w NPPPP Pracownia Psychologiczna , w tym używanie wulgaryzmów.
9. Celowe niszczenie lub nieszanowanie własności innych osób oraz własności NPPPP Pracownia Psychologiczna.
10. Kradzież/przywłaszczenie własności innych osób oraz własności NPPPP Pracownia Psychologiczna.
11. Rozwiązywanie w sposób siłowy konfliktów. Udział w bójce.
12. Szykanowanie innych osób w poradni z powodu odmienności przekonań, religii, światopoglądu, płci, poczucia tożsamości, pochodzenia, statusu ekonomicznego i społecznego, niepełnosprawności, wyglądu.
13. Znęcanie się (współudział w znęcaniu się i, zorganizowana przemoc, zastraszanie).
15. Aroganckie/niegrzeczne zachowanie wobec innych, np. kłamanie, oszukiwanie.
16. Fotografowanie lub filmowanie zdarzeń w NPPPP Pracownia Psychologiczna z udziałem innych osób bez ich zgody.
17. Upublicznianie materiałów i fotografii utrwalonych w NPPPP Pracownia Psychologiczna, bez zgody obecnych na nich osób.

18. Stosowanie wobec innych osób różnych form cyberprzemocy.

Rozdział 4. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internetu w NPPP Pracownia Psychologiczna oraz ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi w sieci.

Obowiązkiem prawnym poradni jest takie wykorzystanie sieci, które będzie adekwatne do poziomu dojrzałości poznawczej i emocjonalno-społecznej małoletniego oraz nie będzie mu szkodzić ani zagrażać jego rozwojowi psychofizycznemu.

Do potencjalnych zagrożeń płynących z użytkowania sieci należy zaliczyć:

- 1.dostęp do treści niezgodnych z celami wychowania i edukacji (narkotyki, przemoc, pornografia, hazard),
- 2.działalność innych użytkowników zagrażająca dobru małoletniego
- 3.oprogramowanie umożliwiające śledzenie i pozyskanie danych osobowych użytkowników sieci.

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu

- 1.Małoletnie nie mają dostępu do infrastruktury sieciowej poradni.
- 2.Sieć jest monitorowana w taki sposób, aby możliwe było zidentyfikowanie sprawców ewentualnych nadużyć.
- 3.Rozwiązania organizacyjne w NPPP Pracownia Psychologiczna bazują na aktualnych standardach bezpieczeństwa.
- 4.Na wszystkich komputerach z dostępem do Internetu na terenie NPPP Pracownia Psychologiczna jest zainstalowane i systematycznie aktualizowane oprogramowanie antywirusowe, antyspamowe oraz firewall.
- 5.W NPPP Pracownia Psychologiczna Dyrektor odpowiedzialna za bezpieczeństwo sieci.
Do jego obowiązków należą:
  - a)zabezpieczenie sieci internetowej przed niebezpiecznymi treściami poprzez instalację i aktualizację odpowiedniego oprogramowania;
  - b) sprawdzanie, co najmniej raz w miesiącu, czy na komputerach nie znajdują się niebezpieczne treści.
- 6.Pracownicy NPPP Pracownia Psychologiczna posiadają login i hasło do Internetu celem prowadzenia zajęć i diagnozy.

7. Na terenie NPPPP Pracownia Psychologiczna dostęp małoletniego do Internetu możliwy tylko i wyłącznie pod nadzorem pracownika prowadzącego badanie, na przygotowanych przez niego materiałach.

Zasady korzystania z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych

- 1.Małoletni ma prawo korzystać na terenie z prywatnego telefonu komórkowego oraz innych osobistych urządzeń elektronicznych zgodnie z ustalonymi zasadami obowiązującymi w NPPPP Pracownia Psychologiczna
2. Przez pojęcie „telefon komórkowy” rozumie się także smartfon.
3. Przez pojęcie „inne urządzenia elektroniczne” rozumie się także tablet, odtwarzacz muzyki, dyktafon, kamerę, aparat cyfrowy, słuchawki, itp.
4. Małoletni wnoszący na teren NPPPP Pracownia Psychologiczna telefon komórkowy oraz inny sprzęt elektroniczny korzysta z niego na własną odpowiedzialność, za zgodą rodziców.
5. NPPPP Pracownia Psychologiczna nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie lub zniszczenie czy kradzież sprzętu przynoszonego przez małoletnich.
6. Nieletni nie mogą korzystać z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu podczas zajęć prowadzonych w NPPPP Pracownia Psychologiczna
- 7.Małoletni ma obowiązek wyłączyć lub wyciszyć telefon (bez wibracji) i schować go w torbie/plecaku przed rozpoczęciem zajęć/ badania. Telefon pozostaje niewidoczny dla małoletniego oraz pozostałych osób.
- 8.Telefony i inne urządzenia elektroniczne (np. tablety) można wykorzystywać podczas zajęć po otrzymaniu konkretnych wytycznych od prowadzącego.
- 9.Jeśli małoletni czeka na ważną informację (połączenie, SMS, etc.) ma obowiązek poinformować o tym fakcie pracownika, poprosić o pozwolenie na skorzystanie z telefonu i ustalić sposób odebrania tej wiadomości. Dotyczy to także sytuacji, gdy wystąpiła pilna potrzeba skontaktowania się, np. z rodzicami lub inną ważną sprawą.
- 10.Na terenie NPPPP Pracownia Psychologiczna zakazuje się małoletnim filmowania, fotografowania oraz utrwalania dźwięku na jakichkolwiek nośnikach cyfrowych.
11. Powyższe nie dotyczy wydarzeń odbywających się na terenie poradni, na rejestrację których wyrażono zgodę.

12. Nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu lub innych urządzeń jest możliwe jedynie za zgodą osoby nagrywanej lub fotografowanej. Niedopuszczalne jest nagrywanie lub fotografowanie sytuacji niezgodnych z powszechnie przyjętymi normami etycznymi i społecznymi oraz przesyłanie treści obrażających inne osoby.

Zasady postępowania w przypadku naruszenia zasad korzystania z telefonów i innych urządzeń elektronicznych na terenie NPPPP Pracownia Psychologiczna.

W przypadku naruszenia przez małoletniego zasad używania telefonów komórkowych na terenie poradni pracownik natychmiast informuje rodzica/opiekuna prawnego i bezzwłocznie ustala z nimi dalszy plan działania.

Zasady ochrony wizerunku małoletnich

1. NPPPP Pracownia Psychologiczna uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
2. Wizerunek podlega ochronie na podstawie przepisów zawartych w Kodeksie Cywilnym, w ustawie o prawie autorskim o prawach pokrewnych, a także na podstawie ustawy o ochronie danych osobowych (RODO) – jako tzw. dana szczególnej kategorii przetwarzania.
3. Upublicznianie wizerunku małoletniego do 16 lat, utrwalonego w jakiejkolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga wyrażenia zgody osoby sprawującej władzę rodzicielską lub opiekę nad małoletnim (wymóg art. 8 RODO).
4. Osoba małoletnia powyżej 16 roku życia ma prawo do wyrażenia zgody samodzielnie.
5. Zgody, o których mowa w pkt 3 i 4 są wyrażane w formie pisemnej – wyraźne i niedorozumiane. Zgody j/w. są jednocześnie zgodami na rozpowszechnianie wizerunku małoletniego wskazaną w art. 81 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.
6. Rodzice dziecka/opiekunowie prawni wyrażając zgodę na upublicznienie wizerunku małoletniego, określają precyzyjnie miejsca i kanały upubliczniania wizerunku, kontekst, w jakim wizerunek będzie wykorzystany, a także okres upublicznienia.
7. Osoba wyrażająca zgodę otrzymuje klauzulę informacyjną o zasadach przetwarzania danych osobowych w postaci wizerunku małoletniego oraz jest informowana przez osobę reprezentującą administratora danych osobowych o przysługujących prawach, w tym prawie do wycofania zgody oraz innych, z godnie z art. 5 RODO.

8. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodziców/opiekunów na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana. Zabrania się umieszczania informacji pozwalających ustalić tożsamość osób ujętych na zdjęciu lub innej formie publikacji.

9. Pracownikowi NPPPP Pracownia Psychologiczna nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku małoletniego (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) bez pisemnej zgody rodzica/opiekuna prawnego.

10. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka – bez wiedzy i zgody tego opiekuna.

11. W przypadku utrwalania wizerunku małoletniego na zajęciach „otwartych”, „pokazowych” wymagana jest zgoda, jak w pkt 3 i 4.

12. Pracownik NPPPP Pracownia Psychologiczna może wykorzystać w celach szkoleniowych lub edukacyjnych utrwalony materiał z udziałem małoletnich tylko z zachowaniem ich anonimowości oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację dziecka, za zgodą dyrektora poradni.

13. Ochrona wizerunku małoletniego utrwalanych przez kamery monitoringu odbywa się na zasadach określonych w Regulaminie monitoringu.

14. Regulamin monitoringu określa zasady udostępniania nagrań podmiotom zewnętrznym, w tym policji, służbom porządkowym oraz w sprawach wymagających wyjaśnień.

Zasady ochrony danych osobowych małoletnich

1. NPPPP Pracownia Psychologiczna wdrożono Politykę ochrony danych osobowych osób fizycznych oraz powołano Inspektora ochrony danych.

2. Dokumentacja RODO została opracowana zgodnie z wymogami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L z 2016 r. 119, s. 1 ze zm.) oraz ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych z uwzględnieniem zasad:

- a) zasady zgodności z prawem, rzetelności i przejrzystości,
- b) zasady ograniczenia celu przetwarzania danych,

- c) zasada minimalizacji danych,
- d) zasada prawidłowości danych,
- e) zasady ograniczenia przechowania danych,
- f) zasady integralności i poufności danych,
- g) zasady rozliczalności.

3. Osoby upoważnione do przetwarzania danych osobowych małoletnich/rodziców posiadają upoważnienie do ich przetwarzania danych osobowych na podstawie art. 6 i 9 RODO.

4. Na potrzeby przetwarzania w formach zdalnych (przekazywanie danych osobowych do OKE, SIO, organów upoważnionych do ich przetwarzania danych osobowych małoletnich), opracowano zasady ich przetwarzania zgodne z obowiązującymi procedurami.

5. Każdy pracownik posiadający dostęp do danych osobowych złożył pisemne oświadczenie o znajomości Polityki bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych pod rygorem odpowiedzialności karnej i zobowiązanie do jej przestrzegania pod rygorem odpowiedzialności karnej.

6. Rodzice/ opiekunowie prawni małoletnich są informowani o przetwarzaniu danych osobowych dzieci poprzez klauzule informacyjne.

7. Dyrektor w NPPP Pracownia Psychologiczna drożył odpowiednie środki techniczne i organizacyjne w celu zapewnienia bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych.

8. Dane osobowe małoletnich zarejestrowane w formie pisemnej przechowywane są w szafkach z ograniczonym dostępem do pomieszczeń ich przechowania.

9. W NPPP Pracownia Psychologiczna wdrożono odpowiednią procedurę postępowania na wypadek wystąpienia naruszenia ochrony danych osobowych.

10. Dane osobowe małoletnich udostępniane są wyłącznie podmiotom upoważnionym do ich uzyskania.

11. Dane osobowe umieszczone w Niebieskiej Karcie „A” udostępniane są zespołowi interdyscyplinarnemu, powołanemu w trybie ustawy z dnia 09 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Rozdział 5 Zasady i procedury podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego

1. Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia stosowania lub stosowania przemocy domowej.

Definicja przemocy domowej

Pod pojęciem „przemoc domowa” – należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej;

Rodzaje przemocy domowej:

- **przemoc fizyczna** – to każde intencjonalne działanie sprawcy, mające na celu przekroczenie granicy ciała dziecka. Może powodować różnego rodzaju urazy.
- **przemoc psychiczna** („maltretowanie psychiczne”) – to powtarzający się wzorec zachowań opiekuna lub skrajnie drastyczne wydarzenie (lub wydarzenia), które powodują u dziecka poczucie, że jest nic nie warte, złe, niekochane, niechciane, zagrożone, i że jego osoba ma jakąkolwiek wartość jedynie wtedy, gdy zaspokaja potrzeby innych.

Wyróżnia się sześć form maltretowania psychicznego:

1. Odrzucanie (werbalne i niewerbalne wrogie odrzucanie lub poniżanie),
2. Zastraszanie,
3. Wyzyskiwanie/przekupstwo,

4. Odmowa reakcji emocjonalnych (ignorowanie potrzeb dziecka, nieokazywanie pozytywnych uczuć, brak emocji w interakcji z dzieckiem),
5. Izolowanie (odmawianie dziecku kontaktów z rówieśnikami i dorosłymi),
6. Zaniedbywanie rozwoju umysłowego, nauki, zdrowia, opieki medycznej.

Krzywdzenie psychiczne dziecka to kategoria, w której najczęściej nie ma widocznych dowodów winy sprawcy. Występują natomiast u małoletniego objawy jako konsekwencja tego rodzaju przemocy. Podstawowym narzędziem zatrzymania przemocy psychicznej jest praca z rodziną, która odbywać się może w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

- **przemoc seksualna** – według Światowej Organizacji Zdrowia przemoc seksualna to zaangażowanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest on lub ona w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, naruszająca prawo i obyczaje danego społeczeństwa. Z wykorzystywaniem seksualnym mamy do czynienia wtedy, gdy występuje ono pomiędzy dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem i innym dzieckiem, w sytuacji zależności, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w stosunku opieki, zależności, władzy. Celem takiej aktywności jest zaspokojenie potrzeb innej osoby.

Aktywność taka może obejmować:

1. Nakłanianie lub zmuszanie dziecka do udziału w jakichkolwiek prawnie zabronionych czynnościach seksualnych,
2. Wykorzystywanie dziecka do prostytucji lub innych nielegalnych praktyk seksualnych,
3. Wykorzystywanie dziecka do produkcji przedstawień i materiałów pornograficznych.

- **zaniedbywanie** – to jedna z form krzywdzenia dziecka polegająca na incydentalnym, bądź chronicznym niezaspokajaniu jego potrzeb oraz nierespektowaniu podstawowych praw, powodująca zaburzenia jego zdrowia, a także generująca trudności rozwojowe (prof. Maria Kolankiewicz). Ta forma przemocy wskazuje na potrzebę szerszej diagnozy systemu rodzinnego pod kątem wydolności wychowawczej rodziców.

Rozpoznawanie przemocy wobec małoletniego

Rozpoznawanie przemocy wobec dziecka odbywa się poprzez:

- ujawnienie przez dziecko przemocy domowej,
- informacje od osoby będącej bezpośrednim świadkiem przemocy,

- analizę objawów krzywdzenia występujących u małoletniego
- ocenę stopnia ryzyka wystąpienia przemocy w danej rodzinie.

Ujawnienie przez małoletniego przemocy w rodzinie ma miejsce wtedy, kiedy poinformuje on pracownika NPPPP Pracownia Psychologiczna o tym, że doznaje jednej lub kilku jednocześnie form przemocy ze strony swoich najbliższych.

Fakt ujawnienia nie podlega ocenie uwiarygadniającej ze strony pracownika NPPPP Pracownia Psychologiczna, wymaga zareagowania.

Informacje od osoby będącej bezpośrednim świadkiem przemocy w rodzinie. Informacje o krzywdzeniu małoletniego mogą pochodzić od bezpośrednich świadków przemocy, np. od rodzica niekrzywdzącego, rodzeństwa, kolegi, koleżanki, sąsiada, osoby z dalszej rodziny dziecka, przypadkowego świadka przemocy.

W każdym przypadku informacje o przemocy wobec małoletniego wskazywane jako fakty, a nie domniemania, należy potraktować z pełną odpowiedzialnością i zareagować zgodnie z obowiązującymi zasadami wskazanymi w niniejszej procedurze.

Podobnie jak w przypadku ujawnienia przemocy przez samego małoletniego, pracownik nie dokonuje oceny wiarygodności podawanych informacji. Zobowiązany jest do zareagowania na taki sygnał.

Zgłaszanie przemocy domowej przez małoletniego

1. Każdy małoletni będący klientem NPPPP Pracownia Psychologiczna może zgłosić ustnie lub pisemnie, dowolnej osobie, do której ma zaufanie, będącej pracownikiem NPPPP Pracownia Psychologiczna, fakt stosowania wobec niego przemocy domowej.
2. Zgłoszenie doznawanej krzywdy przez małoletniego może nastąpić w bezpośredniej rozmowie, SMS-em, drogą elektroniczną, telefoniczną lub inną dostępną, w każdym czasie.
3. W przypadku dziecka obcojęzycznego lub mającego trudności w mowie i piśmie, osoba, do której zgłosił się małoletni zapewnia pomoc w nawiązaniu komunikacji poprzez skorzystanie z pomocy osoby władającej językiem obcym lub zapewnia komunikację w innych formach, np. poprzez wykorzystanie alternatywnych i wspomagających metod komunikacji.
4. Osoba, która powzięła informację od krzywdzonego małoletniego podejmuje w pierwszej kolejności działania mające na celu zatrzymanie krzywdzenia dziecka.

5. W przypadku zagrożenia życia małoletniego, po przekazaniu informacji dyrektorowi poradni, zawiadamia on w trybie pilnym odpowiednie służby porządkowe – Policję o zagrożeniu życia dziecka i pogotowie ratunkowe.
6. W ramach procedury funkcjonariusz policji: udziela niezbędnej pomocy osobie doznającej przemocy, w tym dostępu do pomocy medycznej, podejmuje czynności chroniące życie, zdrowie i mienie, zabezpiecza ślady i dowody przestępstwa oraz podejmuje działania mające na celu zapobiec dalszym zagrożeniom mogącym występować w tej rodzinie, zgodnie z zasadami i procedurami postępowania w takiej sytuacji.
7. W przypadkach niewymagających podejmowania nagłych interwencji, osoba, która powzięła informację postępuje zgodnie z procedurą.

Zgłaszanie przemocy domowej przez pracownika poradni

1. Każdy pracownik NPPPP Pracownia Psychologiczna, który zauważy lub podejrzewa u małoletniego symptomy krzywdzenia, jest zobowiązany zareagować – jeśli to konieczne, udzielić pierwszej pomocy.
2. Pracownik w trybie pilnym przekazuje informację o zaobserwowanym zdarzeniu dyrektorowi poradni dołączając pisemną notatkę, zawierającą istotne informacje w tym: wyglądu, stanu, dolegliwości oraz zachowania dziecka, cytaty jego wypowiedzi oraz podjęte działania.
3. Dyrektor/ lub wskazany pracownik upoważniony do prowadzenia spraw związanych z przemocą wobec małoletnich wraz z osobą zgłaszającą wypełniają tzw. Kartę zgłoszenia – załącznik 1. Na karcie podpisują się: dyrektor poradni i osoba zgłaszająca.

Zgłaszanie przemocy domowej przez osoby z zewnątrz

1. Osoba, która jest świadkiem stosowanej przemocy domowej wobec małoletniego ma prawo do zgłoszenia podejrzenia stosowania przemocy lub przemocy domowej.
2. W celu zgłoszenia stosowanej wobec małoletniego przemocy domowej w/w osoba jest zobowiązana dokonać zgłoszenia bezpośredniego dyrektorowi poradni.
3. W trakcie rozmowy z dyrektorem poradni, osoba wskazuje na fakty, na podstawie których domniema o stosowaniu przemocy domowej wobec małoletniego.
4. Osoba zgłaszająca przemoc jest zobowiązana wylegitymować się dokumentem zawierającym fotografię oraz wskazać dane do kontaktu.

5. Zgłaszający przemoc domową jest informowany o zasadach przetwarzania jego danych osobowych oraz zasadach ich przetwarzania i bezpieczeństwa danych osobowych.
6. W przypadku zgłoszeń anonimowych, w tym telefonicznych do poradni, pracownik sporządza notatkę z rozmowy telefonicznej i archiwizuje wydruk połączeń.
7. W sytuacji, jak w pkt 6, pracownik poradni zawiadamia dyrektora o anonimowym zgłoszeniu, dołączając notatkę z rozmowy telefonicznej ze zgłaszającym lub wydruk ze skrzynki elektronicznej poradni.
8. W przypadkach anonimowych zgłoszeń stosowanie przemocy wobec małoletniego podlega analizie i zdiagnozowaniu.
9. Pracownik, do którego wpłynęło zgłoszenie podejrzenia stosowania przemocy lub jej stosowania wypełnia Kartę zgłoszenia – Załącznik nr 1, w obecności – o ile to możliwe – osoby zgłaszającej i w trybie pilnym przekazuje ją koordynatorowi „Strategii ochrony małoletnich” – dyrektorowi lub wyznaczonemu pracownikowi. Na karcie podpisuje się osoba, do której wpłynęło zgłoszenie i osoba zgłaszająca.
10. W przypadku, gdy zgłaszana przemoc zagraża życiu lub zdrowiu małoletniemu, osoba pozyskująca taką wiedzę, jest obowiązana w trybie pilnym zawiadomić Policję.

Wstępna ocena sytuacji osoby krzywdzonej

1. W każdym przypadku zgłoszenia krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego, dyrektor NPPP Pracownia Psychologiczna powołuje Zespół Interwencyjny do wstępnego zdiagnozowania sytuacji pokrzywdzonego, w szczególności, tzw. czynników ryzyka oraz danych świadczących o przemocy lub wykluczające ją: kto jest sprawcą krzywdzenia i w jakiej relacji pozostaje z małoletnim, jak często i od jak dawna małoletni jest krzywdzony, informacje o zachowaniach pozostałych członków rodziny wobec małoletniego, relacjach jakie ma małoletni z osobą rodzica niekrzywdzącego, o osobach wspierających go, informacje o innych czynnikach towarzyszących przemocy – np. uzależnieniu od alkoholu rodziców.
2. W skład Zespołu Interwencyjnego wchodzi: dyrektor, koordynator oraz pracownik zgłaszający podejrzenia.
3. Zaleca się, by Zespół przeprowadził rozmowę z osobą krzywdzoną i osobą zgłaszającą podejrzenie lub krzywdzenie małoletniego, a także z rodzicem/opiekunem „niekrzywdzącym”.
4. Wstępną diagnozę przeprowadza się z wykorzystaniem karty obserwacji i diagnozy, będącej Załącznikiem nr 3.

5.W przypadku uwiarygodnienia podejrzenia stosowania przemocy lub stwierdzenia jej stosowania, dyrektor lub wyznaczony pracownik NPPP Pracownia Psychologiczna wszczyna procedurę „Niebieskie Karty”.

6.W przypadkach niewskazujących na wiarygodność zgłoszenia (pomówienie, kłamstwo) pracownicy (pedagog/ psycholog) prowadzą wnikliwą obserwację małoletniego i w terminie 3 miesięcy od zgłoszenia ponownie w składzie, jak w pkt. 2 dokonują oceny sytuacji małoletniego

Uzasadnienie do uruchamiania procedury „Niebieskiej Karty”

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz rozporządzenie w sprawie procedury „Niebieska Karta” z jednej strony nakłada na pracowników oświaty obowiązek reagowania w każdej sytuacji podejrzenia przemocy wobec dziecka. Z drugiej zaś daje możliwość skutecznej interdyscyplinarnej współpracy na rzecz pomocy i ochrony dziecka i jego rodziny. Uruchamiając procedurę „Niebieskie Karty” pracownik oświaty otrzymuje możliwość udziału w grupie roboczej składającej się z przedstawicieli także innych służb. Są to: pracownik socjalny, policjant, przedstawiciel ochrony zdrowia, przedstawiciel komisji rozwiązywania problemów alkoholowych i opcjonalnie inni specjaliści, którzy znają sytuację rodzinną małoletniego, np. przedstawiciel organizacji pozarządowej, kurator.

Uczestnictwo w grupie roboczej daje pracownikowi oświaty możliwość:

- wymiany informacji na temat małoletniego i jego rodziny z innymi profesjonalistami,
- podziału zadań mających na celu diagnozę sytuacji w rodzinie małoletniego, ochronę i monitorowanie jego sytuacji między przedstawicieli poszczególnych służb,
- podejmowania decyzji o ewentualnej interwencji prawnej wspólnie z innymi profesjonalistami w grupie roboczej,
- wzajemnego wsparcia w pracy z małoletnim i jego rodziną.

Procedura „Niebieskiej Karty”

Cel procedury:

Celem jest wskazanie zasad postępowania pracowników NPPP Pracownia Psychologiczna w przypadku stwierdzenia krzywdzenia dziecka lub uzasadnionego podejrzenia krzywdzenia.

Zakres Procedury i ogólne zasady jej stosowania

- 1.Procedura postępowania „Niebieskie Karty” obowiązuje wszystkich pracowników zatrudnionych w NPPPP Pracownia Psychologiczna
2. Nadzór nad stosowaniem procedury sprawuje dyrektor NPPPP Pracownia Psychologiczna
- 3.Dyrektor udziela wsparcia i pomocy osobom bezpośrednio zaangażowanym w proces pomocy osobie pokrzywdzonej, w tym prawnej i organizacyjnej.
- 4.W poradni wyznaczony jest Koordynator d.s. Standardów ochrony małoletnich. W sytuacji prowadzenia dużej liczby przypadków lub ich złożoności i wielu działań, dyrektor może zadanie koordynacji kolejnych powierzyć innej osobie, przy czym nadal pozostają one w ogólnym rejestrze.
5. Zasadą udzielania pomocy dziecku krzywdzonemu przez NPPPP Pracownia Psychologiczna jest interdyscyplinarna współpraca zespołowa ograniczona do osób pracujących z dzieckiem.
- 6.Druki i formularze „Niebieskiej Karty – A” i „Niebieskiej Karty – B” dostępne są u pracowników NPPPP Pracownia Psychologiczna .
- 7.Rejestr wszczętych procedur „Niebieskie Karty” prowadzi dyrektor, zgodnie z zasadami określonymi w Instrukcji Kancelaryjnej.
- 8.Wgląd w dokumentację wszczętych procedur posiadają wyłącznie osoby upoważnione imiennie przez dyrektora NPPPP Pracownia Psychologiczna.
- 9.Po zakończeniu sprawy osoba ją prowadząca przekazuje dokumentację do sekretariatu poradni
- 11.Archiwizacja dokumentacji odbywa się na zasadach określonych w Instrukcji Archiwalnej.1

Wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”

1. Wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty” następuje z chwilą wypełnienia formularza Karty – „A” w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec małoletniego lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.
- 2.Do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” nie jest wymagana zgoda osoby doznającej przemocy.
3. Do wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty” nie jest wymagany uprzedni kontakt z osobą stosującą przemoc domową ani obecność tej osoby w czasie wypełniania kwestionariusza.

4. Dyrektor (lub inna osoba) wszczynając procedurę „Niebieskie Karty” ma prawo wykorzystać informacje zawarte we wstępnej diagnozie oceny sytuacji małoletniego – Załącznik nr 3, a także przeprowadzić z nim rozmowę.
5. Rozmowę z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, przeprowadza się w warunkach gwarantujących swobodę wypowiedzi i poszanowanie godności tej osoby oraz zapewniających jej bezpieczeństwo.
6. Czynności w ramach procedury "Niebieskie Karty" przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego. W sytuacji, gdy to rodzice, opiekun prawny lub faktyczny są podejrzani o stosowanie przemocy wobec dziecka, te czynności przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej (w rozumieniu art. 115 § 11 kk) czyli np. dziadków, pradziadków oraz rodzeństwa (w miarę możliwości również w obecności psychologa).
7. Żaden z formularzy "Niebieskich Kart" nie wymaga podpisu osoby podejrzanej o doznawanie czy stosowanie przemocy domowej.
8. Po wypełnieniu karty – „A”, osoba dotknięta przemocą domową w rodzinie - rodzic, opiekun prawny lub faktyczny, osoba, która zgłosiła podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie otrzymuje wypełniony formularz Karty – B.
9. Formularz „B” jest dokumentem dla osób pokrzywdzonych, zawierającym definicję przemocy, praw człowieka, informację o miejscach, gdzie można uzyskać pomoc.
10. Formularza „B” nie przekazuje się osobie podejrzanej o stosowanie przemocy domowej.
11. Wypełniony formularz – „Niebieska Karta – A” niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni od wszczęcia procedury, przekazuje się do zespołu interdyscyplinarnego.
12. Osobą upoważnioną do przekazania formularza Koordynator d.s. Standardów ochrony małoletnich, który zawiadamia dyrektora NPPPP Pracownia Psychologiczna o podjętej decyzji i fakcie przekazania formularza do zespołu interdyscyplinarnego.
13. Wypełnienie formularza „A” nie zwalnia z obowiązku podjęcia działań interwencyjnych zapewniających bezpieczeństwo osobie doznającej przemocy.

Zalecenia do prowadzenia rozmowy z ofiarą przemocy domowej.

Celem rozmowy z małoletnim jest zebranie informacji potwierdzających (bądź niepotwierdzających) jego krzywdzenia w rodzinie, określających charakter i okoliczności zdarzeń, rolę i zachowanie innych członków rodziny oraz zidentyfikowanie sprawcy.

Nadrzędnym celem spotkania jest udzielenie małoletniemu wsparcia. Sposób prowadzenia rozmowy z powinien uwzględniać jego wiek i możliwości rozwojowe, ale również to czy małoletni sam ujawnił doświadczenie krzywdy domowej, czy też podejrzenie zrodziło się w oparciu o inne przesłanki np. informacje osób trzecich czy zaobserwowane u małoletniego symptomy fizyczne i/lub behawioralne. W pierwszym przypadku pracownik do którego zwrócił się małoletni musi pamiętać, że został uznany za tą osobę, u której można szukać wsparcia, której można zaufać.

Nieodzwonne jest zadbanie o zdobycie zaufania pokrzywdzonego. Trzeba okazać werbalnie i niewerbalnie, że jest się zainteresowanym nim jako osobą, że jest kimś ważnym .

Rozmowa musi być prowadzona w miejscu bezpiecznym i cichym. Czas rozmowy jest czasem przeznaczonym tylko dla małoletniego. Należy uwzględnić, że małoletni może być nieprzygotowany do zwierzeń, nieprzyjemnie zaskoczony sytuacją, może starać się ukryć fakt krzywdzenia przez rodziców szczególnie, gdy sprawa będzie się wiązać z przemocą seksualną.

W rozmowie mogą mu towarzyszyć:

- uczucie wstydu,
- lęk o przyszłość swoją i swojej rodziny,
- lęk przed obwinianiem go przez rodziców za kłopoty wynikające z ujawnienia sprawy,
- lęk przed zemstą sprawcy przemocy,
- brak znajomości odpowiedniego słownictwa (szczególnie, gdy rozmowa będzie dotyczyć przemocy o podłożu seksualnym).

Mogą ujawniać się mechanizmy obronne pozwalające małoletniemu radzić sobie z traumą. Mechanizmy chroniące go przed bólem, cierpieniem i samotnością i pozwalające zachować mimo wszystko wiarę i przywiązanie do rodziców, ale utrudniające szczerą rozmowę. Takie jak:

- tłumienie - świadome unikanie bolesnych wspomnień lub uczuć,
- wyparcie - usuwanie i niedopuszczanie do świadomości wspomnień, które przywołują bolesne skojarzenia,
- zaprzeczenie - wmawianie sobie, że zdarzenie, którego doświadczyło lub którego było świadkiem wcale nie miało miejsca,
- minimalizacja - minimalizowanie znaczenia doznawanej krzywdy na zasadzie: „gorsze rzeczy się zdarzają”,

- racjonalizacja - znajdowanie takiego wytłumaczenia dla zachowania osoby, która stosuje przemoc, aby zwolnić ich z odpowiedzialność za krzywdzenie.

Pracownik NPPP Pracownia Psychologiczna będzie musiał poradzić sobie z własnymi trudnymi emocjami: lękiem, złością, poczuciem bezradności.

Pierwszy krok w rozmowie, to nawiązanie dobrego kontaktu z dzieckiem.

1.Podstawową zasadą jest używanie w rozmowie z małoletnim prostego, zrozumiałego języka (zdania pojedyncze, bez trudnych wyrazów itd.).

2.Stawiane pytania powinny mieć otwarty charakter, umożliwiając dziecku opowiedzenie własnymi słowami o tym co mu się przytrafiło.

3.Nie można zadawać pytań sugerujących.

2.W prowadzonej rozmownie z małoletnim należy wspierać małoletniego i otaczać go empatią- stwarzać poczucie bezpieczeństwa.

3. Dodatkowe wskazówki, którymi warto się kierować rozmawiając z dzieckiem/małoletnim, co do którego

istnieje podejrzenie, że jest krzywdzone w rodzinie:

- Należy zachować spokój.
- Nie można okazywać złości, zszokowania czy zakłopotania tym co małoletni mówi.
- Należy powstrzymać się od wypowiadania negatywnych sądów o „agresorze”.
- W rozmowie, którą się prowadzi nie chodzi o zbieranie dowodów, ustalanie szczegółów i niepodważalnych faktów, a o wsparcie małoletniego.
- Należy starać się oszczędzić małoletniemu traumy związanej z koniecznością kilkukrotnego powtarzania bolesnych szczegółów.
- Należy pozwolić dziecku ujawnić to, na co jest gotowe.
- Nie wolno pospieszać małoletniego, trzeba dostosować się do jego tempa relacjonowania wydarzeń.
- Należy je zapewnić, że dobrze robi ujawniając krzywdy, których doznało. Zapewnić, że to co się stało nie jest jego winą, że nie ponosi odpowiedzialności za to, że nie powiedziało o tym, co mu się przydarzyło od razu.
- Należy przejawiać zaufanie i wiarę w to, co mówi i przyjmować to bez osądzania.
- Nie należy dramatyzować, tworzyć atmosfery sensacji, ale jednocześnie nie należy udawać przed dzieckiem, że wszystko jest w porządku.

- Nie wolno zaprzeczać lub bagatelizować jego uczuć. Trzeba w tych uczuciach mu towarzyszyć. Można starać się mu wytłumaczyć, że są dzieci mające podobne problemy, z którymi czują się tak samo.
- Nie można obiecywać małoletniemu zachowania rozmowy w tajemnicy. Spełnienie obietnicy uniemożliwiłoby podjęcie jakiegokolwiek interwencji.

Załączniki do procedury

1. Wzór Karty zgłoszenia krzywdzenia dziecka – Załącznik nr 1
2. Wzór Oświadczenia o poufności informacji powziętych w procesie postępowania w sprawie krzywdzenia małoletniego– Załącznik nr 2
3. Arkusz diagnostyczny oceny ryzyka stosowania przemocy wobec dziecka -Załącznik nr 3
4. Wzór formularz „Niebieskiej Karty – „A” – Załącznik nr 4
- 5.Wzór formularza „Niebieskiej Karty – B” – Załącznik nr 5

Załącznik nr 1

KARTA ZGŁOSZENIA PODEJRZENIA KRZYWDZENIA LUB KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO		
Dotyczy małoletniego:		
Osoba zgłaszająca:	Imię i nazwisko:	
	Dane do kontaktu:	
	Stopień pokrewieństwa	
	Źródło wiedzy lub informacji o przemoc	
Data zgłoszenia:		
Forma zgłoszenia	Pisemna, bezpośrednio, listownie [niepotrzebne skreślić]	
Fakty wskazujące na stosowaną przemoc podane przez osobę zgłaszającą:		
Inne informacje o małoletnim, rodzinie		
Wskazanie potencjalnej osoby stosującej przemoc		
Podpis osoby zgłaszającej:	Podpis osoby przyjmującej zgłoszenie:	Data

Załącznik nr 2

Oświadczenie o zachowaniu poufności informacji powziętych w procesie postępowania w sprawie krzywdzenia małoletniego oraz przetwarzanych danych osobowych.

OŚWIADCZENIE O POUFNOŚCI

1. Oświadczam, że:

- 1) zapoznano mnie z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych, a w szczególności z treścią ogólnego Rozporządzenia o ochronie danych UE z dnia 27 kwietnia 2016 r. oraz Ustawy o Ochronie Danych Osobowych;
- 2) zapoznano mnie ze „Standardami Ochrony Małoletnich” w NPPPP Pracownia Psychologiczna w Olszanicy,
- 3) zachowam poufność informacji i danych, które uzyskałam/em przy realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej oraz że znane mi są przepisy o odpowiedzialności karnej za udostępnienie danych osobowych lub umożliwienie do nich dostępu osobom nieupoważnionym.

2. Zobowiązuję się do:

- 1) przetwarzania danych osobowych wyłącznie w zakresie i celu przewidzianym w powierzonych przez Administratora obowiązkach;
- 2) nieujawniania danych zawartych w zbiorach danych, do których uzyskałam(am) dostęp za upoważnieniem administratora danych;
- 3) nieujawniania sposobów zabezpieczeń danych osobowych przetwarzanych w NPPPP Pracownia Psychologiczna;
- 4) wykonywania operacji przetwarzania danych, zgodnie z Regulaminem Ochrony Danych Osobowych;
- 5) zabezpieczenia tych danych przed dostępem osób nieupoważnionych;
- 6) ochrony danych osobowych przed przypadkowym lub niezgodnym z prawem zniszczeniem, utratą, modyfikacją danych osobowych, nieuprawnionym ujawnieniem danych osobowych, nieuprawnionym dostępem do danych osobowych oraz przetwarzaniem;
- 7) zgłaszania incydentów naruszenia zasad ochrony danych osobowych Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych dyrekcji poradni.

Przyjmuję do wiadomości, iż postępowanie sprzeczne z powyższymi zobowiązaniami może być uznane przez Administratora za naruszenie przepisów Ustawy o Ochronie Danych osobowych oraz Rozporządzenia o ochronie danych UE z dnia 27 kwietnia 2016 r.

.....
(miejscowość, data)

.....
(czytelny podpis pracownika)

Załącznik nr 3. do Procedury „Standardy Ochrony Małoletnich” w NPPP Pracownia Psychologiczna w Olszanicy - „Niebieska Karta”

Arkusz diagnostyczny oceny ryzyka stosowania przemocy domowej wobec małoletniego **LISTA A**

Informacja od małoletniego lub osoby, która była bezpośrednim świadkiem przemocy

A.1. Ktoś w domu bije dziecko, popycha, szarpie, potrząsa, przytrzymuje, rzuca w nie przedmiotem, itp.....	☐
A.2. Ktoś w domu używa wobec dziecka wulgarnych słów, obraża, poniża, straszy, szantażuje, izoluje w sposób ciągły i nieuzasadniony od kontaktu z innymi osobami, np. z rodziny lub z rówieśnikami, itp.....	☐
A.3. Opiekunowie nie zaspokajają podstawowych potrzeb dziecka, takich jak: przynależności, bezpieczeństwa, pożywienia, snu, leczenia, rozwoju poznawczego, emocjonalnego, społecznego, pomimo wcześniejszej pracy z opiekunami w tym zakresie.....	☐
A.4. Ktoś w domu narusza sferę seksualną dziecka, tj.: dotyka intymnych części ciała, namawia na dotykanie intymnych części ciała osoby dorosłej, zmusza do kontaktu seksualnego, podejmuje kontakty seksualne z inną osobą w obecności dziecka, prezentuje pornografię lub zmusza do tworzenia treści pornograficznych z udziałem dziecka ,itp.....	☐
A.5. Małoletni ma ślady przemocy fizycznej lub zaniedbania (opis A.10. i A.11.).	☐
A.6. Małoletni mówi, że boi się wrócić do domu ze względu na zagrożenie przemocą w rodzinie (wobec siebie lub innych członków rodziny).	☐
A.7.Małoletni mówi, że chce odebrać sobie życie ze względu na zagrożenie przemocą w rodzinie.....	☐
A.8. Dziecko jest świadkiem przemocy w rodzinie (wobec rodzica, rodzeństwa lub innej osoby mieszkającej w jego domu).	☐

OBSERWACJA PRACOWNIKA PORADNI DOTYCZĄCA RODZICA	
A.9. Rodzic zachował się agresywnie (słownie lub fizycznie) wobec dziecka na terenie NPPP Pracownia Psychologiczna lub w miejscu publicznym, np. popchnął, szarpnął, uderzył, poniżył, itp.....	☐
OBSERWACJA PRACOWNIKA PORADNI DOTYCZĄCA MAŁOLETNIEGO	
A.10. Małoletni ma widoczne ślady przemocy fizycznej, np.: uszkodzenia ciała, siniaki, zdrapania, obrzęki, oparzenia, obrażenia ciała świeże i/lub w różnych stadiach gojenia się, rany na ciele, itp.....	☐
A.11. Małoletni ma widoczne ślady zaniedbania, np.: brak dbałości o higienę ciała, nieadekwatność ubioru do pory roku, wieku, itp. Występują zaburzenia, opóźnienia rozwojowe, problemy emocjonalne, niepełnosprawność, a dziecko nie otrzymuje potrzebnej pomocy, np.: opieki lekarskiej, zabiegów medycznych, terapii, wsparcia, itp. Sytuacja ta występuje pomimo i/lub wsparcia emocjonalnego ze strony rodziców lub innych osób z rodziny.....	☐

LISTA B

Obserwacja pracownika NPPP Pracownia Psychologiczna dotycząca małegoletniego.

B.1. Małoletni odtwarza doświadczaną przemoc – w relacjach rówieśniczych (lub zabawie), identyfikuje się z rolą ofiary i/lub sprawcy	☐
B.2. Małoletni reaguje nieadekwatnie do sytuacji powstałej w poradni, np.: lękiem, izolacją, autoagresją, agresją itp	☐
B.3. Małoletni zachowuje się autodestrukcyjnie, np.: bije, szczypie się, nacina sobie skórę, itp. lub występują zachowania ryzykowne małegoletniego np.: ucieczki z domu, używanie substancji zmieniających świadomość, ryzykowne kontakty, itp	☐
B.4. Małoletni boi się powrotu do domu i/lub reaguje lękiem lub innymi trudnymi emocjami na kontakt z rodzicem/rodzicami i/lub na sytuację powrotu do domu.	☐

B.5. Małoletni często opuszcza zajęcia (dotyczy dzieci objętych obowiązkiem szkolnym) lub bez uzasadnionego powodu jest nieobecne bezpośrednio po rozmowach z rodzicami lub działaniach interwencyjnych poradni.	☐
Informacje dotyczące rodziców/opiekunów prawnych	
B.6. Postawa i zachowanie rodziców zagraża dobru, rozwojowi i bezpieczeństwu małoletniego	☐
B.7. Rodzice nie współpracują z poradnią przy udzielaniu wsparcia dziecku	☐
B.8. Dziecko rozdzielone z rodzicami na skutek emigracji lub innej sytuacji losowej, pozostające bez opieki osoby dorosłej.	☐
B.9. Na terenie placówki rodzic jest pod wpływem środków zmieniających świadomość, np. alkoholu, narkotyków itp.....	☐
B.10. Rodzeństwo z powodu przemocy lub zaniedbania wymagało umieszczenia w pieczy zastępczej.....	☐

LISTA C

Obserwacja pracownika NPPPP Pracownia Psychologiczna lub informacja od osób będących w kontakcie z małoletnim i rodzicami/opiekunami prawnymi.

C.1. Karalność rodzica za przemoc lub przemoc w rodzinie.	☐
C.2. Wcześniejsze podejrzenie dotyczące przemocy wobec małoletniego lub przemocy w rodzinie albo obecne podejrzenie przemocy w rodzinie dziecka.	☐
C.3. Rodzic nadużywający środków zmieniających świadomość – np.: alkoholu, narkotyków, leków, itp.....	☐
C.4. Poważne problemy zdrowotne, emocjonalne, choroba psychiczna wśród osób zamieszkujących z uczniem	☐
C.5. Rozwód, separacja rodziców, konflikt w rodzinie lub inna sytuacja kryzysowa	☐

C.6.Małoletni o szczególnych wymaganiach wychowawczych, edukacyjnych i występuje 1 lub więcej spośród: problemy emocjonalne, problemy społeczne, zaburzenie rozwojowe, niepełnosprawność.	☐
C.7. Niskie kompetencje wychowawcze rodziców, niewydolność wychowawcza lub brak zainteresowania rodziców rozwojem dziecka	☐
C.8. Matka i/lub ojciec byli poniżej 18 r.ż. w chwili narodzin dziecka	☐
C.9. Ubóstwo i wynikające z tego stanu problemy rodziców	☐

file:///C:/Users/kolod/Downloads/oswiata_dzieci_starsze.pdf

[file:///C:/Users/kolod/Downloads/Kwestionariusz%20oceny%20ryzyka%20wyst%C4%99powania%20przemocy%20w%20rodzinie%20wobec%20dziecka%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/kolod/Downloads/Kwestionariusz%20oceny%20ryzyka%20wyst%C4%99powania%20przemocy%20w%20rodzinie%20wobec%20dziecka%20(1).pdf)

Załącznik nr 4 i 5 do Procedury Niebieskiej Karty

„NIEBIESKA KARTA – A” https://www.niebieskalinia.info/images/NK_A.pdf

„NIEBIESKA KARTA – B” https://www.niebieskalinia.info/images/NK_B.pdf

Rozdział 6. Zadania pracowników NPPPP Pracownia Psychologiczna w sytuacji podejrzenia lub ujawnienia krzywdzenia małoletniego w formie przemocy domowej.

Każdy pracownik NPPPP Pracownia Psychologiczna zobowiązany w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia dziecka podjąć działania:

- w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia – zawiadomić pogotowie ratunkowe i policję,
- w przypadku zauważenia niepokojących symptomów, zgłosić to dyrekcji lub koordynatorowi „Standardów ochrony małoletnich”

Zadania i obowiązki pracowników NPPPP Pracownia Psychologiczna

Dyrektor NPPPP Pracownia Psychologiczna

- W porozumieniu z koordynatorem występuje do sądu rodzinnego i prokuratury, ośrodka pomocy społecznej z zawiadomieniem o zagrożeniu dziecka krzywdzeniem.

- Podpisuje wszystkie pisma wychodzące na zewnątrz w sprawach krzywdzenia małoletnich.
- Powołuje Zespoły interwencyjne do diagnozy i oceny ryzyka zagrożenia przemocą domową – odrębne dla każdej sprawy.
- Organizuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla osoby doznającej przemocy.
- Określa zasady prowadzenia dokumentacji i jej archiwizowania.
- Wydaje upoważnienia do dostępu do danych osobowych osobom biorącym udział w rozpoznawaniu przemocy domowej.
- Nadzoruje pracę Zespołu interwencyjnego.
- Współpracuje z instytucjami zewnętrznymi działającymi na rzecz wspierania i pomocy ofiarom przemocy domowej.
- Zapewnia bezpieczeństwo i ochronę prawną pracownikom wszczynającym procedurę „Niebieskie Karty”, doznającym krzywdy ze strony sprawców przemocy domowej, ich oskarżania, gróźb i przemocy.
- Zapewnia pomoc pracownikom NPPPP Pracownia Psychologiczna w realizacji ich zadań i ich doskonaleniu zawodowym, ułatwiając im np. możliwość konsultacji trudnych przypadków ze specjalistami, wspiera, organizuje szkolenia w zakresie reagowania na przemoc w rodzinie wobec dziecka.
- Inicjuje nowelizację procedury „Niebieskie Karty”

Koordinator d.s. Standardów Ochrony Małoletnich

W sytuacji podejrzenia przemocy wobec dziecka/małoletniego:

- Zbiera informacje o dziecku w celu wstępnego zdiagnozowania jego sytuacji, w szczególności o tzw. czynnikach ryzyka, ponadto dane świadczące o przemocy lub wykluczające ją, kto jest sprawcą krzywdzenia i w jakiej relacji pozostaje z dzieckiem, jak często i od jak dawna małoletni jest krzywdzony, informacje o zachowaniach pozostałych członków rodziny wobec dziecka, relacjach jakie ma dziecko z osobą rodzica niekrzywdzącego, o osobach wspierających je, informacje o innych czynnikach towarzyszących przemocy – np. uzależnieniu od alkoholu rodziców).

Dane te pozyskuje od:

- innych pracowników poradni,
- samego dziecka,
- rodziców dziecka.
- Przewodniczy Zespołowi interwencyjnemu.
- Wszczyna procedurę „Niebieskie Karty”.
- Przeprowadza we współpracy z innymi osobami zaangażowanymi w pomoc małoletniemu i ocenę jego zagrożenia przemocą.
- Organizuje pomoc materialną uczniom zagrożonym zaniedbaniem.
- Współpracuje z dyrektorem NPPPP Pracownia Psychologiczna w podejmowaniu interwencji:
  - a) informuje dyrektora NPPPP Pracownia Psychologiczna o każdym przypadku podejrzenia przemocy w rodzinie,
  - b) gromadzi i przechowuje wszelką dokumentację.
- W przypadku powołania do grupy diagnostyczno-pomocowej przez Zespół Interdyscyplinarny obowiązkowo uczestniczy w jej pracach.
- Monitoruje sytuację dziecka poprzez kontakt z innymi pracownikami poradni– dbając jednocześnie o zapewnienie poufności i niewłączanie osób nie związanych z działaniami nad konkretnym przypadkiem.
- Informuje rodziców o podjętych działaniach na rzecz dziecka, w tym m.in. kontakcie z zespołem interdyscyplinarnym i podjętych przez ten zespół decyzjach oraz zaleceniach/propozycjach działań dla rodzica.
- Prowadzi dokumentację dot. udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej (czynności, badań).

Każdy pracownik NPPPP Pracownia Psychologiczna (pedagog, psycholog, terapeuta SI, terapeuta uzależnień) w sytuacji, gdy podejrzewa, że małoletni jest krzywdzony:

- Udziela bezpośredniej pomocy dziecku jeśli zagrożone jest jego zdrowie lub życie (np. w sytuacji obrażeń na ciele) organizuje pomoc medyczną wzywając karetkę pogotowia lub jeśli stan zdrowia dziecka nie kwalifikuje się do jej wezwania, wysyła wniosek do sądu rejonowego wydział rodzinny i nieletnich z prośbą o wydanie zgody na poddanie dziecka badaniu

lekarskiemu bez wiedzy i zgody rodziców i ewentualnie (także jeśli uzyskanie zgody nie jest możliwe natychmiast) – odprowadza dziecko do lekarza pediatry prosząc o dokonanie opisu stanu dziecka (zaświadczenie może być dowodem w sprawie o krzywdzenie).

- Sporządza notatkę o swoich obserwacjach.
- Wypełnia Kartę zgłoszenia podejrzenia przemocy – Załącznik nr 1.
- Współpracuje z wyznaczoną osobą (pedagog/psycholog) ustalając plan pomocy dla małoletniego.
- Systematycznie monitoruje sytuację małoletniego obserwując ewentualne zmiany jego zachowania.
- Udziela małoletniemu wsparcia na wszystkich etapach pomocy.

Pracownicy obsługi i administracji

W sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka:

- Kontaktują się z dyrektorem, koordynatorem lub wyznaczoną w tym zakresie osobę, przekazując im informacje o swoich podejrzeniach i obserwacjach. Jeśli kontakt danego dnia nie jest możliwy – zapisują wiernie stwierdzone fakty w formie notatki służbowej i przekazują niezwłocznie dnia następnego.
- W każdej możliwej sytuacji obserwuje zachowanie małoletniego.
- W sytuacji zagrożenia chroni małoletniego przed sprawcą przemocy
- Zwraca szczególną uwagę stan i stopień pobudzenia osób przyprowadzających i odbierających małoletniego z poradni

Organizacja procesu ochrony małoletnich w NPPP Pracownia Psychologiczna

**NIEPUBLICZNA PORADNIA
PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA**

Pracownia Psychologiczna

NPPP Pracownia Psychologiczna
Olszanica 41; 59-517 Olszanica
RSPO:478397 REGON: 522738210
www.prywatnapracowniapsihologiczna.pl
nppp.pracowniapsihologiczna@gmail.com
tel.:+48 605245629

PODMIOT	OBSZAR	TERMIN
DYREKTOR NPPP PRACOWNIA PSYCHOLOGICZNA	Zatwierdzenie „Standardów ochrony małoletnich” i wdrożenie ich w życie zarządzeniem.	GRUDZIEŃ 2023
	Zapoznanie pracowników NPPP Pracownia Psychologiczna z wprowadzonymi Standardami ochrony małoletnich” w poradni	GRUDZIEŃ 2023
	Przeprowadzenie szkolenia wstępnego pracowników NPPP Pracownia Psychologiczna, omówienie treści dokumentu, zasad organizacyjnych wspierania i ochrony małoletnich, standardów obowiązujących w poradni w zakresie ochrony małoletnich, postępowania w sytuacji krzywdzenia.	GRUDZIEŃ 2023
	Przypomnienie/zapoznanie pracowników NPPP Pracownia Psychologiczna z zasadami bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych i Polityką bezpieczeństwa, Statutu NPPP Pracownia Psychologiczna oraz obowiązujących regulaminów.	GRUDZIEŃ 2023
	Opublikowanie dokumentu na stronie poradni, Udostępnienie wersji papierowej na terenie NPPP Pracownia Psychologiczna	LUTY 2024
	Wyznaczenie koordynatora wdrażania do zasad określonych w dokumencie	LUTY 2024
	Przydział zadań związanych z postępowaniem w przypadku krzywdzenia małoletnich korzystających z usług NPPP Pracownia Psychologiczna i przewodniczenia Zespołom interwencyjnym.	LUTY 2024
	Podejmowanie interwencji prawnej, podpisywanie pism interwencyjnych w trudnych sytuacjach.	NA BIEŻĄCO
	Powołanie Zespołów interwencyjnych do rozpoznania sprawy krzywdzenia małoletniego- osobno dla każdego przypadku.	BEZPOŚREDNIO PO OTRZYMANIU INFORMACJI
	Określenie obiegu dokumentów w związanych z rozpatrywaniem przypadków krzywdzenia małoletnich	LUTY 2024
	Zapewnienie pracownikom dostępu do aktualnych informacji i przepisów w zakresie ochrony małoletnich.	NA BIEŻĄCO
	Dokonywanie raz na dwa lata przeglądu i ewentualnej nowelizacji „Standardów ochrony małoletnich. Dopasowanie do aktualnej sytuacji oraz istniejącego prawa	CYKLICZNIE
	Prowadzenie rejestru zgłaszanych spraw dotyczących podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich.	NA BIEŻĄCO
	Przekazywanie zawiadomień o podejrzenie krzywdzenia lub krzywdzenie	NA BIEŻĄCO
	Stosowanie archiwizacji dokumentów wytworzonych w procesie rozpatrywania spraw krzywdzenia zgodnie z instrukcją kancelaryjną	NA BIEŻĄCO
	Gromadzenie w dokumentacji pracowniczej, dokumentów wymaganych prawem, oświadczenia z KRK, Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli,	NA BIEŻĄCO

	Zaświadczenia z Rejestru Przestępców na Tle Seksualnym; a w przypadku obywateli innych krajów: wymagane oświadczenia lub zaświadczenia.	
KOORDYNATOR D.S. STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNIICH.	Kontroluje jakość dostępnych dokumentów na stronie NPPP Pracownia Psychologiczna.	NA BIEŻĄCO
	Nadzoruje prawidłowość sporządzania dokumentacji, w tym wypełnienia Karty A i B.	NA BIEŻĄCO
	Koordynuje działania w ramach obowiązujących w NPPP Pracownia Psychologiczna standardów pomocy pokrzywdzonemu małoletniemu.	NA BIEŻĄCO
KAŻDY PRACOWNIK PORADNI	Zapoznaje się i przestrzega wytycznych wynikających ze „Strategii ochrony małoletnich w NPPP Pracownia Psychologiczna”	NA BIEŻĄCO
	W toku spotkania : zajęć/ badania, zapoznaje małoletnich z treścią dokumentu, np. w formie informacji o prawach dziecka i człowieka.	NA BIEŻĄCO
	W przypadku podejrzeń krzywdzenia małoletniego podejmuje działania określone w procedurach postępowania.	NA BIEŻĄCO
	Bierze udział w szkoleniach dotyczących ochrony małoletnich oraz zjawisk przemocy, ich symptomów i przeciwdziałania.	CYKLICZNIE
	W toku spotkania informuje rodziców i małoletniego o zasadach ochrony małoletnich w NPPP Pracownia Psychologiczna	NA BIEŻĄCO

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich w NPPP Pracownia Psychologiczna:

Zuzanna Kołodziej-dyrektor, psycholog

Marta Markowska – Koordynator d.s. Standardów Ochrony Małoletnich”

Rozdział 7. Procedury reagowania w przypadku wystąpienia zagrożenia cyfrowego.

Ujawnienie zjawiska cyberprzemocy wymaga podjęcia przez pracowników poradni konkretnych działań interwencyjnych.

1. Ujawnienie przypadku cyberprzemocy:

- Osobami, które mogą zgłosić o podejrzeniu lub zaistnieniu cyberprzemocy mogą być: poszkodowany małoletni (ofiara), jego rodzice (opiekunowie), świadkowie zdarzenia oraz pracownicy poradni.

- Ustalenie okoliczności zdarzenia

Zgłaszanie wypadków cyberprzemocy odbywa się według następującej zasady:

- a) Małoletni– ofiara lub świadek cyberprzemocy informuje pracownika poradni o wystąpieniu takiego zjawiska,
- b) Pracownik poradni wraz z Koordynatorem d.s. Standardów ochrony małoletnich powinni dokonać analizy zdarzenia i zaplanować dalsze postępowanie,
- c) Do obowiązków NPPP Pracownia Psychologiczna należy ustalenie okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków, przeprowadzenie rozmów z ofiarą, świadkami i sprawcami incydentu.
- d) Rodzic/ opiekun prawny oraz jeśli zajdzie taka okoliczność- policja, zabezpiecza dowody i ustala tożsamość sprawcy cyberprzemocy.

Ważne, aby nie konfrontować sprawcy cyberprzemocy z ofiarą.

- Zabezpieczenie dowodów

- a) Wszelkie dowody cyberprzemocy powinny zostać zabezpieczone i zarejestrowane.
- b) Należy zanotować datę i czas otrzymania materiału, treść wiadomości oraz, jeśli to możliwe, dane nadawcy (nazwę użytkownika, adres e- mail, numer telefonu komórkowego, itp.) lub adres strony www, na której pojawiły się szkodliwe treści czy profil.

- Jak można zarejestrować dowody cyberprzemocy?

- a) telefon komórkowy (nie wolno kasować wiadomości, trzeba zapisywać zarówno te tekstowe jak też zdjęcia, nagrania z dyktafonu czy filmy),
- b) komunikatory (w niektórych serwisach jest możliwość zapisywania rozmów w tzw. archiwach. Jeżeli nie ma takiej możliwości, można rozmowę skopiować do edytora tekstowego i wydrukować),
- c) strona www (można zapisać widok strony przez naciśnięcie klawisza CTRL i Print Screen, a następnie wykonać operację "wklej" w dokumencie Word lub Paint),
- d) e-mail (trzeba zapisać wiadomość i to nie tylko treść, ale całą wiadomość, ponieważ może to pomóc w ustaleniu pochodzenia wiadomości).

- Zidentyfikowanie sprawcy cyberprzemocy

- a) W sytuacji, gdy ustalenie sprawcy nie jest możliwe, należy skontaktować się z dostawcą usługi w celu usunięcia z Sieci kompromitujących lub krzywdzących materiałów.
- b) W przypadku, gdy zostało złamane prawo, a tożsamości sprawcy nie udało się ustalić należy niezwłocznie skontaktować się z policją.

- Działania wobec sprawcy cyberprzemocy.

W przypadku, gdy sprawca cyberprzemocy jest inny podopieczny poradni pracownik poradni powinien podjąć dalsze działania:

- a) poinformować o zaistniałej sytuacji rodziców małoletniego sprawcy;
- b) przeprowadzić rozmowy z sprawcą o jego zachowaniu w obecności rodziców/opiekunów prawnych;
- c) celem rozmowy powinno być ustalenie okoliczności zdarzenia, wspólne zastanowienie się nad jego przyczynami i próbowanie rozwiązania sytuacji konfliktowej,
- c) sprawca powinien dostać zdecydowany komunikat o tym, że NPPPP Pracownia Psychologiczna nie akceptuje żadnych form przemocy,
- d) sprawca powinien zostać zobowiązany do usunięcia szkodliwych materiałów z sieci,
- e) ważne jest znalezienie sposobów zadośćuczynienia wobec ofiary cyberprzemocy,
- f) nie konfrontować sprawców z ofiarą.

- Działania wobec ofiary cyberprzemocy.

- a) ofiara cyberprzemocy otrzymuje w NPPPP Pracownia Psychologiczna pomoc i wsparcie w miarę potrzeb.
- b) podczas rozmowy z małoletnim, który jest ofiarą cyberprzemocy, należy zapewnić go o tym, że postąpił właściwie zgłaszając wydarzenie. Powinno mu się powiedzieć, że rozumie się, w jak trudnej jest sytuacji i zapewnić go, że nikt nie ma prawa tak się wobec niego zachowywać.
- c) małoletnia-ofiara powinno otrzymać poradę, jak ma się zachowywać, aby zapewnić sobie poczucie bezpieczeństwa: nie utrzymywać kontaktów ze sprawcą, nie kasować dowodów tj. e-maili, SMS-ów, MMS-ów, zdjęć, filmów. Ważna jest zmiana danych kontaktowych np. na komunikatorze, zmiana adresu e - mail, a nawet w szczególnie trudnych sytuacjach numeru telefonu (oczywiście robią to rodzice).
- d) podczas rozmowy bardzo ważna jest obserwacja dziecka i zwrócenie uwagi na jego pozawerbalne zachowanie (zażenowanie, smutek, poczucie winy).
- e) bardzo ważne jest monitorowanie sytuacji małoletniego w kierunku, czy nie są stosowane wobec niego żadne akty odwetu. Rodzice dziecka muszą być poinformowani o zdarzeniu i muszą dostać wsparcie i poradę za strony NPPPP Pracownia Psychologiczna.

- Ochrona świadków, którzy zgłaszają zdarzenie.

Ważne jest, by w wyniku interwencji nie narażać świadka na groźby i zdarzenia ze strony sprawcy. Całe postępowanie powinno być prowadzone w sposób bardzo dyskretny i poufny.

Należy zapewnić go o dyskrecji i nie ujawniać jego danych osobowych (chyba, że jest to na prośbę policji, w toku zgłoszenia, prowadzonego postępowania).

- Sporządzenie dokumentacji z zajścia.

Koordynator d.s. Standardów ochrony małoletnich/ wyznaczony pracownik NPPPP Pracownia Psychologiczna zobowiązany jest do sporządzenia notatki służbowej z rozmów ze sprawcą, poszkodowanym, ich rodzicami oraz świadkami zdarzenia. Jeżeli rozmowa była np. w obecności pracownika poradni powinien on również ją podpisać. Jeżeli zabezpieczono dowody, powinny być załączone do dokumentacji.

- Powiadomienie sądu rodzinnego i policji.

a) W przypadku, gdy rodzice odmawiają współpracy z NPPPP Pracownia Psychologiczna a sprawca nie zaniechał dotychczasowego postępowania, konieczne jest zawiadomienie o sprawie sądu rodzinnego, w szczególności, kiedy pojawiają się informacje o innych przejawach demoralizacji sprawcy. Podobnie postępuje się, gdy poradnia wykorzysta wszystkie dostępne środki, a małoletni sprawca nie wykazuje poprawy zachowania.

b) W wypadku bardzo drastycznych aktów agresji z naruszeniem prawa dyrektor NPPPP Pracownia Psychologiczna zgłasza ten fakt policji, która prowadzi dalsze działania.

2.Zasady i procedury postępowania w przypadku podejrzenia dostępu małoletnich do treści szkodliwych, niepożądanych i nielegalnych.

Podstawy prawne : Kodeks karny, art. 200§1–5 kk, art. 200a kk, art. 200b kk, art.202 §1-4b, art. 256 kk, art. 257.

Rodzaj zagrożenia objętego procedurą

Zagrożenie łatwym dostępem do treści szkodliwych, niedozwolonych, nielegalnych i niebezpiecznych dla zdrowia (pornografia, treści obrazujące przemoc, promujące działania szkodliwe dla zdrowia i życia dzieci, popularyzujące działalność niezgodną z prawem, nawołujące do samookaleczeń i samobójstw, korzystania z narkotyków; niebezpieczeństwo werbunku dzieci i młodzieży do organizacji nielegalnych i terrorystycznych).

Telefony/kontakty alarmowe krajowe.

Zgłaszanie nielegalnych treści: www.dyzurnet.pl, numer alarmowy 112, policja 997

- **Sposób postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia**

Opis okoliczności, analiza, zabezpieczenie dowodów

W pierwszej kolejności należy zabezpieczyć dowody w formie elektronicznej (pliki z treściami niedozwolonymi, zapisy rozmów w komunikatorach, e-maile, zrzuty ekranu), znalezione w Internecie lub w komputerze małoletniego. Zabezpieczenie dowodów jest zadaniem rodziców lub opiekunów prawnych małoletniego.

- Identyfikacja sprawcy

W identyfikacji sprawców kluczową rolę odgrywają zgromadzone dowody. W procesie udostępniania nielegalnych i szkodliwych treści małoletnim biorą udział na ogół: twórca treści – np. pornograficznych oraz osoby, które je udostępniły je małoletniemu.

- Działania wobec ofiar zdarzenia

a) Małoletni -ofiary i świadków zdarzenia - począwszy od pierwszego etapu interwencji otocza się opieką psychologiczną.

b) Rozmowę z dzieckiem przeprowadza się z uwzględnieniem jego komfortu psychicznego, z poszanowaniem poufności i podmiotowości małoletniego ze względu na fakt, iż kontakt z treściami nielegalnymi może mieć bardzo szkodliwy wpływ na jego psychikę. W trakcie rozmowy należy ustalić okoliczności uzyskania przez ofiarę dostępu do ww. treści.

c) Należy koniecznie powiadomić rodziców lub opiekunów prawnych ofiary o zdarzeniu i uzgodnić z nimi podejmowane działania i formy wsparcia dziecka. Działania NPPPP Pracownia Psychologiczna w takich przypadkach powinna cechować poufność i empatia w kontaktach ze wszystkimi uczestnikami zdarzenia oraz osobami udzielającymi wsparcia.

d) W przypadku kontaktu dziecka z treściami szkodliwymi należy dokładnie zbadać sposób, w jaki do niego doszło. Poszukiwanie przez dziecko tego typu treści w sieci lub podsuszanie ich dziecku przez innych może być oznaką niepokojących incydentów ze świata rzeczywistego, np. kontaktów z osobami handlującymi narkotykami czy udziału w procesie rekrutacji do niebezpiecznej grupy.

- Współpraca z policją i sądami rodzinnymi

W przypadku naruszenia prawa, np. rozpowszechniania materiałów pornograficznych z udziałem nieletniego lub prób uwiedzenia małoletniego w wieku do 15 lat przez osobę dorosłą, NPPPP Pracownia Psychologiczna – w porozumieniu z rodzicami dziecka – niezwłocznie powiadamia policję.

- Współpraca ze służbami i placówkami specjalistycznymi

Kontakt z treściami szkodliwymi może wywołać potrzebę skorzystania przez ofiarę ze specjalistycznej opieki psychologicznej. Decyzja o takim kontakcie i skierowaniu na terapię musi zostać podjęta w porozumieniu z rodzicami/opiekunami prawnymi małoletniego.

- Zasady i procedury postępowania pracowników NPPPP Pracownia Psychologiczna w przypadku naruszenia prywatności dotyczące nieodpowiedniego, niezgodnego z prawem wykorzystania danych osobowych lub wizerunku małoletniego.

Podstawy prawne - Kodeks karny, art. 190a, RODO 30.

- **Rodzaj zagrożenia objętego procedurą**

Zagrożenie to polega na naruszeniu prywatności dziecka lub pracownika NPPPP Pracownia Psychologiczna poprzez nieodpowiednie lub niezgodne z prawem wykorzystanie danych osobowych lub wizerunku małoletniego albo pracownika NPPPP Pracownia Psychologiczna. Podszywanie się pod inną osobę, wykorzystywanie jej wizerunku lub danych osobowych w celu wyrządzenia jej szkody osobistej lub majątkowej jest w świetle polskiego prawa przestępstwem. Najczęstszymi formami wyłudzenia lub kradzieży danych jest przejęcie profilu na portalu społecznościowym w celu dyskredytacji lub naruszenia dobrego wizerunku ofiary (np. publikacja zdjęć intymnych bądź fotomontażu), szantażowania (w celu uzyskania korzyści finansowych w zamian za niepublikowanie zdjęć bądź treści naruszających reputację ofiary), dokonania zakupów i innych transakcji finansowych (np. w sklepach internetowych na koszt ofiary). Często naruszenia prywatności łączy się z cyberprzemocą.

- **Sposób postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia**

a) Przyjęcie zgłoszenia i ustalenie okoliczności zdarzenia

W przypadku gdy do naruszenia prywatności poprzez kradzież, wyłudzenie danych osobowych wykorzystanie wizerunku małoletniego dochodzi ze strony dorosłych osób trzecich, rodzice powinni skontaktować się bezpośrednio z policją (zgodnie z Kodeksem karnym ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego). Istotne dla ścigania sprawcy jest uzyskanie dowodów potwierdzających, że sprawca zmierzał do wyrządzenia ofierze szkody majątkowej lub osobistej.

b) Opis okoliczności, analiza, zabezpieczenie dowodów

W pierwszej kolejności należy zabezpieczyć dowody nieodpowiedniego lub niezgodnego z prawem działania – w formie elektronicznej (e-mail, zrzut ekranu oraz adres strony, na której udostępniony został wizerunek małoletniego, konwersacja w komunikatorze, SMS).

Równolegle należy dokonać zmian tych danych identyfikujących, które zależą od ofiary, tj. haseł i loginów lub kodów dostępu do platform i portali internetowych, tak aby uniemożliwić kontynuację procederu naruszania prywatności – w działaniu tym powinna wspierać małoletniego osoba dorosła. Jeśli wykradzione dane zostały wykorzystane w celu naruszenia dobrego wizerunku ofiary bądź w innych celach niezgodnych z prawem, należy dążyć do wyjaśnienia tych działań i usunięcia ich skutków, także tych widocznych w Internecie. Likwidacja stron internetowych czy profili w portalach społecznościowych, która wymagać będzie interwencji w zebrane dowody, musi odbywać się za zgodą policji (o ile została powiadomiona). Szczególnej uwagi wymagają incydenty kradzieży tożsamości w celu posłużenia się nią np. podczas zakupu towarów online lub dokonania transakcji finansowych. W tym przypadku należy skontaktować się ze sklepem lub pożyczkodawcą i wyjaśnić charakter zdarzenia.

O czynach niezgodnych z prawem należy powiadomić policję.

c) Identyfikacja sprawcy(-ów)

W przypadku gdy dowody jasno wskazują na konkretnego sprawcę oraz potwierdzają, że sprawca zmierzał do wyrządzenia ofierze szkody majątkowej lub osobistej, zabezpiecza się i przekazuje policji. W przypadku, gdy trudno to ustalić, identyfikacji dokonać powinna policja.

- Działania wobec ofiar zdarzenia

Nieletnią ofiarę incydentu należy otoczyć – w porozumieniu z rodzicami/opiekunami prawnymi – opieką psychologiczno-pedagogiczną i powiadomić o działaniach podjętych w celu usunięcia skutków działania sprawcy (np. usunięcie z Internetu intymnych zdjęć ofiary, zablokowanie dostępu do konta w portalu społecznościowym). Jeśli kradzież tożsamości bądź naruszenie dobrego imienia ofiary jest znane tylko jej i rodzicom, poradnia powinna zapewnić poufność działań, tak aby informacje narażające ofiarę na naruszenie wizerunku nie były rozpowszechniane.

- Współpraca z policją i sądami rodzinnymi

Gdy naruszenie prywatności czy wyłudzenie lub kradzież tożsamości skutkują wyrządzeniem ofierze szkody majątkowej lub osobistej, rodzice dziecka powinni o tym powiadomić policję.

- Współpraca ze służbami placówkami specjalistycznymi

W przypadku konieczności podejmowania dalszych działań pomocowych wobec ofiary, można skierować małoletniego, za zgodą i we współpracy z rodzicami/opiekunami prawnymi, do placówki specjalistycznej, np. terapeutycznej.

3.Zasady i procedury postępowania w przypadku nawiązywania przez małoletnich niebezpiecznych kontaktów w Internecie (np. uwodzenie, zagrożenie pedofilią)

Podstawy prawne - Kodeks karny: art. 200, art. 200a §1 i 2, art. 286 §1.

Rodzaj zagrożenia objętego procedurą

Zagrożenie obejmuje kontakt osoby dorosłej z małoletnią w celu zainicjowania znajomości prowadzących do wyłudzenia poufnych informacji, nawiązania kontaktów seksualnych, skłonienia dziecka do zachowań niebezpiecznych dla jego zdrowia i życia lub wyłudzenia własności (np. danych, pieniędzy, cennych przedmiotów rodzinnych).

Telefony alarmowe krajowe

Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży: 116 111, <https://116111.pl/>

Telefon dla rodziców i pracowników NPPPP Pracownia Psychologiczna w sprawie bezpieczeństwa dzieci: 800 100 100, <https://800100100.pl/>

Zgłaszanie nielegalnych treści: 801 615 005, dyzurnet.pl dyzurnet@dyzurnet.pl,

Sposób postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia

a)Przyjęcie zgłoszenia i ustalenie okoliczności zdarzenia

Osobami najczęściej zgłaszającymi omawiany problem są rodzice/opiekunowie prawni małoletniego. Zdarza się, że informacja uzyskiwana jest ze środowiska rówieśników ofiary. Kluczowe znaczenie w działaniach NPPPP Pracownia Psychologiczna ma czas reakcji – szybkość przeciwdziałania zagrożeniu ze względu na niezwykle szkodliwe konsekwencje realizacji kontaktu online, przeradzającego się w zachowania w świecie rzeczywistym: uwiedzenie i wykorzystanie seksualne, kidnaping, a także wyłudzenie pieniędzy czy przedmiotów dużej wartości. W przypadku niebezpiecznych kontaktów inicjowanych w Internecie może dochodzić do zagrożenia życia i zdrowia dziecka, szantażu i przymusu realizacji czynności seksualnych.

b)Opis okoliczności, analiza, zabezpieczenie dowodów.

Należy zidentyfikować i zabezpieczyć w formie elektronicznej, dowody działania dorosłego sprawcy uwodzenia (zapisy rozmów w komunikatorach czy na portalach społecznościowych,

zrzuty ekranowe, zdjęcia, wiadomości e-mail). Jednocześnie bezzwłocznie należy zawiadomić policję o wystąpieniu zdarzenia.

c) Identyfikacja sprawcy(-ów)

Ze względu na bezpieczeństwo nie należy podejmować samodzielnych działań w celu dotarcia do sprawcy, lecz udzielać wszelkiego możliwego wsparcia organom ścigania, m.in. zabezpieczyć i przekazać zebrane dowody.

- **Działania wobec ofiar zdarzenia**

W każdym przypadku próby nawiązania niebezpiecznego kontaktu – np. w celu pozyskania do grupy promującej niebezpieczne zachowania – należy przede wszystkim zapewnić ofierze opiekę psychologiczną i poczucie bezpieczeństwa. Podobnego wsparcia należy udzielić w przypadku zaobserwowania zachowań małoletniego zagrażających ich zdrowiu i życiu (samookaleczenia, zażywanie substancji psychoaktywnych), bowiem zachowania te mogą być inicjowane i wzmacniane poprzez kontakty w Internecie. O możliwym związku takich zachowań małoletnich z inspiracją płynącą z Internetu należy powiadomić rodziców.

Pierwszą czynnością w ramach reakcji na zagrożenie jest otoczenie ofiary pomocą psychologiczno-pedagogiczną we współpracy NPPP Pracownia Psychologiczna z rodzicami/opiekunami prawnymi.

W trakcie rozmowy z małoletnim prowadzonej z uwzględnieniem jego komfortu psychicznego pracownika poradni, do którego ma szczególne zaufanie, należy uzyskać wszelkie możliwe informacje o sprawcy i przekazać je policji. Trzeba upewnić się, że kontakt ofiary ze sprawcą został przerwany, a poszkodowany odzyskał poczucie bezpieczeństwa.

Towarzyszyć temu powinna analiza sytuacji domowej (rodzinnej) małoletniego, w której tkwić może źródło poszukiwania kontaktów w Internecie. Małoletniemu należy udzielić profesjonalnej opieki terapeutycznej i/lub lekarskiej. Wszelkie działania NPPP Pracownia Psychologiczna wobec małoletniego powinny być uzgadniane z rodzicami/opiekunami prawnymi i inicjowane za ich zgodą.

- **Współpraca z policją i sądami rodzinnymi**

W przypadkach naruszenia prawa – szczególnie w przypadku uwodzenia dziecka do lat 15 – obowiązkiem poradni jest powiadomienie policji lub sądu rodzinnego.

- **Współpraca ze służbami społecznymi i placówkami specjalistycznymi**

W przypadkach uwiedzenia nieletnich przez osoby dorosłe rekomenduje się – w porozumieniu z rodzicami/opiekunami prawnymi – skierowanie ofiary na terapię do placówki specjalistycznej opieki psychologicznej.

4.Zasady i procedury postępowania w przypadku informacji o sekstingu, prowokacyjnych zachowaniach i aktywności seksualnej w celu osiągnięcia dochodu przez małoletnich

Podstawy prawne - Kodeks karny – art. 191a, art. 202 § 1–4c.

Rodzaj zagrożenia objętego procedurą

Seksting to przesyłanie wiadomości drogą elektroniczną w formie wiadomości MMS lub z wykorzystaniem różnych aplikacji i komunikatorów albo publikowanie np. na portalach (społecznościowych) prywatnych treści, głównie zdjęć lub filmów, o kontekście seksualnym, erotycznym.

Sposób postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia

- Przyjęcie zgłoszenia i ustalenie okoliczności zdarzenia

W przypadku sekstingu zgłoszeń dokonują głównie rodzice lub opiekunowie prawni dziecka–ofiary. Czasami informacja dociera do NPPPP Pracownia Psychologiczna bezpośrednio od małoletniego . Delikatny charakter sprawy, a także odpowiedzialność karna sprawcy, wymagają zachowania daleko posuniętej dyskrecji i profesjonalnej reakcji. Niekiedy zgłoszenia dokonują ofiary lub osoby je znające.

- Opis okoliczności, analiza, zabezpieczenie dowodów

Wyróżniamy trzy podstawowe rodzaje sekstingu, które skutkują koniecznością realizacji zmodyfikowanych procedur reagowania:

Rodzaj 1. Wymiana materiałów o charakterze seksualnym następuje tylko w ramach związku między dwojgiem rówieśników. Materiały nie uległy rozprzestrzenieniu dalej.

Rodzaj 2. Materiały o charakterze seksualnym zostały rozesłane większej liczbie osób, jednak nie dochodzi do cyberprzemocy na tym tle. Młodzież traktuje materiał jako formę wyrażenia siebie.

Rodzaj 3. Materiały zostały rozesłane większej liczbie osób (bez względu na intencje) i na tym tle dochodzi do cyberprzemocy.

- Identyfikacja sprawcy (-ów)

Identyfikacja sprawcy będzie możliwa przede wszystkim dzięki zabezpieczeniu dowodów – przesyłanych zdjęć czy zrzutów ekranów portali, w których opublikowano zdjęcie(-a). W niektórych przypadkach seksting może nosić znamiona przestępstwa związanego z produkcją oraz rozpowszechnianiem materiałów pornograficznych z udziałem osoby małoletniej (poniżej

18. r.ż.) – art. 202 § 3 i 4 kk, dlatego skrupulatność i wiarygodność dokumentacji ma duże znaczenie. Należy przy tym przestrzegać zasad dyskrecji, szczególnie w środowisku rówieśniczym ofiary.

- Działania wobec ofiar zdarzenia

W razie upublicznienia przypadku sekstingu w środowisku rówieśniczym pierwszą reakcją oprócz dokumentacji dowodów, jest otoczenie opieką psychologiczną ofiary oraz zaproponowanie odpowiednich działań wychowawczych. Rozmowa na temat identyfikacji potencjalnego sprawcy powinna być realizowana z uwzględnieniem komfortu psychicznego dziecka – ofiary sekstingu, z jego poszanowaniem.

- Współpraca z policją i sądami rodzinnymi

W przypadku publikacji lub upowszechniania zdjęć o charakterze pornografii dziecięcej (co jest wykroczeniem ściganym z urzędu) dyrektor NPPPP Pracownia Psychologiczna powiadamia o tym zdarzeniu policję lub sąd rodzinny.

- Współpraca ze służbami społecznymi, placówkami specjalistycznymi

Kontakt ofiar z placówkami specjalistycznymi może okazać się konieczny w indywidualnych przypadkach. O skierowaniu do nich decyzję powinien podjąć psycholog wspólnie z rodzicami/opiekunami prawnymi ofiary.

Rozdział 8. Zasady ustalania Planu wsparcia małoletniemu po ujawnieniu krzywdzenia
Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu jego krzywdzenia opracowuje zespół powołany przez dyrektora złożony z pracowników zatrudnionych w NPPPP Pracownia Psychologiczna.

Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia – dokument

Podstawa prawna :Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie organizacji i świadczenia pomocy psychologiczno-pedagogicznej (Dz.U. z 2023 r. poz. 1798 - § 2 ust.2)

- Imię i nazwisko małoletniego
- Imiona i nazwiska członków zespołu sporządzającego plan wsparcia
- Tytuł, z jakiego został opracowany plan wsparcia,
- Diagnoza sytuacji małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia,
- Cel wsparcia małoletniego,
- Identyfikacja zasobów wewnętrznych oraz źródeł zewnętrznych wsparcia małoletniej - ofiary krzywdzenia,
- Zakres współdziałania NPPPP Pracownia Psychologiczna z podmiotami zewnętrznymi na rzecz wsparcia dziecka,
- Zakres, wymiar godzin, okres wsparcia udzielonego dziecku,
- Formy i metody wsparcia dziecka,
- Ocena efektywności wsparcia udzielonego dziecku

Dla każdego zdarzenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich zakładana jest imiennateczka z nazwiskiem małoletniego.. Do czasu zakończenia sprawy teczka pozostaje w poradni i jest należycie chroniona przed dostępem osób nieuprawnionych.

W teczce umieszcza się jako załączniki /według wskazanej kolejności/:

1. Zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia lub zgłoszenie krzywdzenia małoletniego
2. Protokół rozmowy ze zgłaszającym, o ile jest możliwym jego sporządzenie

3. Kwestionariusz oceny ryzyka występowania przemocy
4. Protokoły i notatki z rozmów z małoletnim i osobą jemu najbliższą lub niekrzywdzącym rodzicem/opiekunem.
5. Protokół z posiedzenia Zespołu interwencyjnego, powołanego przez dyrektora.
6. Kopię „Niebieskiej Karty – A” , w przypadku, gdy zostanie wszczęta procedura „Niebieskie Karty”
7. Kopię „Niebieskiej Karty – B” , w przypadku, gdy została wszczęta procedura „Niebieskie Karty ”
8. Protokoły z rozmów z osobą krzywdzącą – o ile taka będzie przeprowadzana.
9. Korespondencję pomiędzy poradnią sądem rodzinnym, Ośrodkiem Pomocy Społecznej i innymi.
10. Plan wspierania małoletniego/ dziecka krzywdzonego.
11. Karty monitorowania zachowań krzywdzonego, informacje dyrektora, pracowników NPPP Pracownia Psychologiczna
12. Ocena efektywności wsparcia.
13. Wykaz telefonów, adresów instytucji świadczących wsparcie ofiarom przemocy.

Przeprowadzenie diagnozy sytuacji małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia:

- a) charakterystyka doznanej krzywdy (rodzaj doznanej krzywdy, okoliczności doznanej krzywdy, stopień naruszenia prawa, stopień zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego – w obszarze zdrowia, życia, rozwoju dziecka);
- b) analiza dostępnej dokumentacji, np. wyniki rozmów i obserwacji małoletniego (zachowanie, wygląd) dokonane przez np. rodziców, nauczycieli, innych pracowników oraz instytucji wspomagających ochronę dziecka, specjalistów – psychologa, pedagoga, terapeutę;
- c) określenie czynników ryzyka doznanej krzywdy oraz czynników wsparcia małoletniego – ustalenie indywidualnych potrzeb ofiary krzywdzenia w obszarze jej zdrowia/życia, zdrowia psychicznego, funkcjonowania emocjonalno-społecznego oraz w obszarze prawnym i socjalnym.

Zdefiniowanie celu oferowanego wsparcia małoletniemu np.:

- a) udzielanie systematycznej/okresowej pomocy, np. psychologiczno-pedagogicznej,

terapeutycznej, prawnej;

- b) zapewnienie specjalistycznego wsparcia dziecku/jego rodzinie;
- c) wdrożenie działań mających przywrócić równowagę emocjonalną dziecku/jego rodzinie;
- d) wspieranie rodziców/opiekunów prawnych małoletniego w rozwiązywaniu problemów wychowawczych;
- e) pomoc małoletniemu w rozwiązywaniu konfliktów;
- f) złagodzenie psychicznych i behawioralnych objawów skrzywdzenia złagodzenie stresu, lęku małoletniego;
- g) zapewnienie bezpieczeństwa (np. socjalnego, psychicznego, prawnego);
- h) wzmacnianie poczucia własnej wartości małoletniego
- i) kształcenie umiejętności radzenia sobie z brakiem akceptacji społecznej, izolowaniem, z trudnymi sytuacjami w środowisku rodzinnym i społecznym, np. szkolnym.

Identyfikacja źródeł zewnętrznych celem wsparcia małoletniego

Źródłami zewnętrznymi wsparcia małoletniego krzywdzonego są: np. sąd rodzinny, kurator sądowy, policja, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, placówki doskonalenia nauczycieli, służba zdrowia, GOPS; organizacje pozarządowe działające na rzecz ochrony dzieci przed krzywdzeniem

Ustalenie form i metod wsparcia małoletniego:

Formy:

- indywidualna – konsultacje indywidualne; praca indywidualna z dzieckiem, w zależności od rodzaju krzywdy
- zespołowa: warsztaty rozwojowe, zajęcia grupowe

Ocena efektywności udzielanego wsparcia:

Zasady i sposób monitorowania efektów wsparcia odbywa się 2 razy do roku i dotyczy:

- wyników obserwacji pracowników NPPP Pracownia Psychologiczna oraz oferowanych formach wsparcia;

**NIEPUBLICZNA PORADNIA
PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA**

Pracownia Psychologiczna

NPPP Pracownia Psychologiczna

Olszanica 41; 59-517 Olszanica

RSPO:478397 REGON: 522738210

www.prywatnpracowniapsychologiczna.pl

nppp.pracowniapsychologiczna@gmail.com

tel.:+48 605245629

- efektów wsparcia udzielanego przez podmioty zewnętrzne oraz analizę dostępnej dokumentacji;
- efektów wsparcia: oceny adekwatności udzielonego wsparcia do zdiagnozowanych potrzeb dziecka – ofiary krzywdzenia

Raport z ewaluacji, w tym wnioski i rekomendacje zostaną przedstawione wszystkim pracownikom NPPP Pracownia Psychologiczna, cyklicznie w wyznaczonych terminach.